

REPUBLIKA

Rok VII

LONDŃ SOBOTA, 31 SIERPNI 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 238

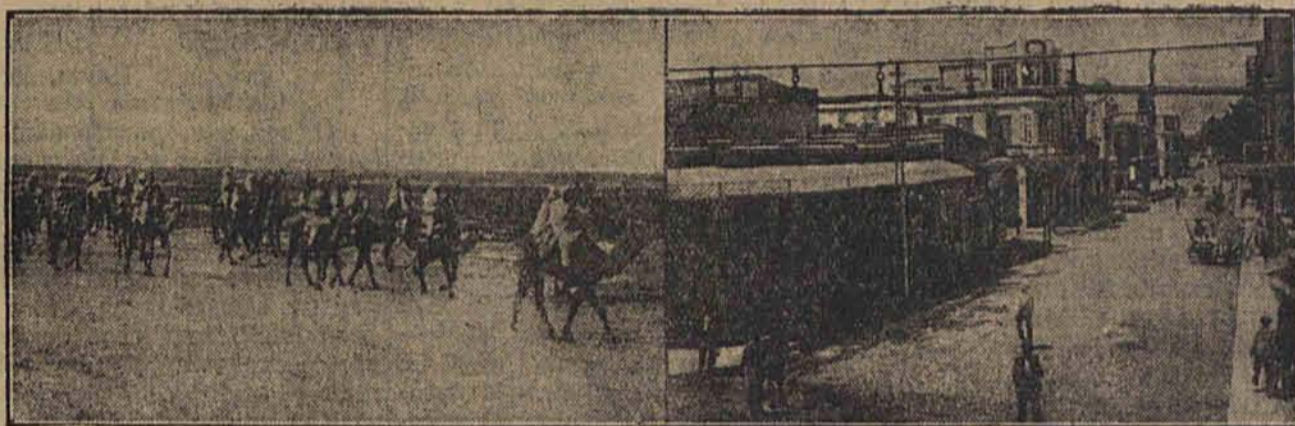
Nowy atak arabów na osiedla żydowskie w Palestynie.

5 żydów zabitych, 20 rannych.—Groźna sytuacja w Jerozolimie.

Arabowie gromadzą silne oddziały na granicy Transjordanji, przygotowujące się do marszu na Palestynę. Krwawe starcie wojsk angielskich z arabami w Bejrucie.

Profesor Wejzmann (z lewa), prezydent wszechświatowej organizacji sjonistycznej, i szefk Abdul Hamid El Bakri, wódz arabów w Palestynie i Transjordanji.

Na zdjęciu naszym widzimy dwa obrazki z placu walk w Palestynie: nadciągające posiłki arabskie z Transjordanji (z lewa) i uliczka Jafiska w Tel-Awivie, (z prawa).

JEROZOLIMA, 30 sierpnia.

Z Bejrutu nadeszła niepotwierdzona wiadomość, że doszło tam do starć, w czasie których

POLEGŁO 10 ŻOŁNIERZY ANGIELSKICH.

JEROZOLIMA, 30 sierpnia.

Na granicy transjordańskiej rozbili beduinów kilkanaście obozów i czekają na sposobność wtargnięcia do Palestyny.

Dymisja wysokiego komisarza Palestyny

WIEDEN, 30 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna "UNITED PRESS" DONOSI Z TEL-AWIWU, ŻE WYSOKI KOMISARZ PALESTYNY CHANCELLOR PODAŁ SIĘ DO DYMISJI.

KAIR, 30 sierpnia.

Pewien kupiec arabski, naoczny świadek wybuchu krwawych starć w Jerozolimie, przedstawia w następujący sposób przebieg wypadków w Palestynie: Razem z dwoma tysiącami swoich współwyznawców opuściłem meczet Omara. W chwili, kiedy znajdowaliśmy się w pobliżu „ściany płaczu“ arabowie wyrwali chorągiew niesioną w pochodzie sjonistów. W czasie tej szarpaniny została rzucona bomba.

To było hasłem do ogólnej walki, w czasie której wiele osób zginęło.

Udało mi się uciec do hotelu.

Później widziałem, jak grupa żydów zawezwała kilkunastu arabów uzbrojonych w łaski do zatrzymania się. Ci nie usłuchali tego wezwania.

Nowe starcie.

Berlin, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) Biuro Wolffa donosi z Jerozolimy, że w Salet wybuchły wczoraj rozruchy. Zanim przybyły wojska, arabowie napadli na osadę żydowską przy czym 5 żydów zabito, a 20 rannych. Arabowie podpaliły domy w dzielnicy żydowskiej. Ludność Jerozolimy jest dziś znowu podniecona ze względu na to, że z okazji święta mahometańskiego

Deklaracja Balfoura

uznana przez rząd Mac Donalda
Żydowska kolonizacja w Palestynie
będzie wzmocniona.

WIEDEN, 31 sierpnia.

Wedle doniesień dzienników z Londynu minister Kolonji lord Passfield oświadczył przywódcy sjonistów dr. Weizmannowi w imieniu rządu angielskiego, że rząd odwoła tych urzędników angielskich z Palestyny, którzy zachowywali się biernie podczas rewolucji arabskiej. Rząd przyzna również odszkodowanie osadnikom żydowskim za ich zniszczone mienie. Dalej oświadczył minister Kolonji, że **rząd trwał nadal przy deklaracji Balfoura**, oraz że żydowski ruch kolonizacyjny będzie popierany w dalszym ciągu jeszcze bardziej, niż dotychczas.

arabowie zgromadzili się w meczetach i panuje obawa, że po modłitwach nastąpią rozruchy.

Wszystkie sklepy są zamknięte w punktach zagrożonych krążą patrole.

Wiedeń, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) Według doniesień dzienników w Jerozolimie od czasu skoncentrowania silniejszych oddziałów wojskowych w mieście panuje względny spokój. Amerykański konsul generalny udzielił obywatelom amerykańskim rady opuszczenia Palestyny. Pociągi do Egiptu są przepelnione. Liczba ogólna zabitych żydów wynosi 150 osób, liczba zabitych arabów nie jest ustalona, ponieważ arabo-

wie zabierali swych rannych z pola walki. Utworzona została komisja śledcza złożona z prawników, celem dokładnego zbadania zaiść.

RYGA, 30 sierpnia.

Nadzwyczajny konwent żydowskiej korporacji studenckiej w Rydze „Vetulia“ przestał do prezesa „Jewish Agency“ Wejzmana depezę, zawiadamiającą go, iż korporacja gotowa jest na pierwsze wezwanie udać się do Palestyny w celu obrony interesów żydowskich.

KONSTANTYNOPOL, 30 sierpnia.

W Bagdadzie zwołano na dzień dzisiejszy, jako w święto mahometańskie

po wszystkich meczetach zgromadzenia mahometan, celem wysłania depezy protestującej do Mac Donalda w sprawie wypadków w Palestynie.

LONDYN, 30 sierpnia.

Angielskie ministerstwo kolonii wydało komunikat, w którym stwierdza, że niepokój w Palestynie ustał.

Urzędowo ogłoszono, że w szpitalach palestyńskich dnia 28 sierpnia znajdowało się 103 rannych arabów i 151 żydów.

Problem Palestyny przed Ligą narodów.

WIEDEN, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzienniki donoszą z Genewy, że liczba petycji, które wpłynęły obecnie do Ligi narodów z powodu wypadków palestyńskich wzrasta coraz bardziej. Również i arabowie wnieśli petycję, domagającą się zniesienia deklaracji Balfoura. Wobec takiego stanu rzeczy w kołach Ligi narodów powstała myśl zwołania nadzwyczajnej sesji komisji mandatowej celem omówienia problemu palestyńskiego.

50 tysięcy funtów zebrano w Londynie na fundusz zapomogowy dla żydów.

LONDYN, 30 sierpnia.

W związku z wypadkami w Palestynie, utworzono w Londynie komitet pomocy na rzecz ofiar palestyńskich. Na czele komitetu stoja wszyscy wybitni działacze żydowscy w Anglii. Pierwsze datki złożyli: Wera Bryce 10.000 ft. szt., lord Melchett 5.000 ft. szt., Warburg 5.000 ft. szt., Komitet zebrał w ciągu jednego dnia 50.000 funtów szterlingów.

JEROZOLIMA, 30 sierpnia.

Naczelny rabin, Slomin, dyrektor szkoły talmudycznej w Hebronie, gdzie w czasie krwawych starć 10 studentów amerykańskich zostało zabitych, w następujący sposób skreślił wybuch walk: Kierownictwo szkoły, dowiedziawszy się od jednego ze służących arab-

(Dalszy ciąg na str. 2-iej)

Nowy atak arabsów

(Dokończenie)

skich, że szkole grozi napad. zwróciło się do policji z prośbą o ochronę.

Policja odpowiedziała, że wszystkie konieczne zarządzenia są już wydane i że żadne niebezpieczeństwo nie grozi.

Wbrew tej zapowiedzi sfanatyzowanej arabowie wtargnęli w piątek do gmachu szkolnego i jednego ucznia zabił, drugiego zaś zranili.

Reszta uciekła do piwnic sąsiednich domów i ponownie wystąpiła delegacja do policji, która jednak wzbraniała się przyjąć przedstawicieli żydowskich.

Syn rabin, kierownik banku anglo-palestyńskiego, zebrał w swoim mieszkaniu 80 uczniów. W sobotę przed południem w czasie modlitwy napadli na mieszkanie to arabowie uzbrojeni w noże i

ZABILI 18 OSÓB, W TEM 2 KOBIECY, KTÓRYM OBCIELI PIERSI.

Jedna z kobiet uniknęła śmierci tylko w ten sposób, że zboczona krwią swoich współbraci, udawała zabita.

NOWY JORK, 30 sierpnia.

Przewodniczący komisji spraw zagranicznych senatu sen. Borah wygłosił na zebraniu żydów amerykańskich w Madison-Square-Garden przemówienie, w którym oświadczył, że narazie trudno powiedzieć, kto jest odpowiedzialny za katastrofę.

Zdaje się jednak że londyński urząd kolonialny nie ponosi w tym wypadku winy. Należy jedynie ubolewać nad brakiem stanowczości miejscowych władz palestyńskich zwłaszcza, że fermentowa nie to już widoczne od miesiąca.

Sen. Borah jest zdania, że **WIELKA BRYTANIA I AMERYKA POWINNY WSPÓLNIE USTALIĆ WYTYCZNE POLITYKI W PALESTYNI, JAKO ŻYDOWSKIEJ SIEDZIBY NARODOWEJ.**

Położenie obecne wymaga zupełnie jasnego programu, który powinien być zasadniczym warunkiem dalszego postępowania, w przeciwnym bowiem razie należy z całą pewnością spodziewać się powtórzenia pożałowania godnych wypadków.

Polityka zbożowa rządu

Dyskusja w min. przemysłu i handlu.

Warszawski korespondent „Republiki” (S) telefonuje:

Wczoraj odbyło się w ministerstwie przemysłu i handlu posiedzenie pod przewodnictwem wiceministra Doleżala w sprawie wprowadzenia w życie nowych uchwalonych przez rząd zasad polityki aprowizacyjnej.

Dowiadując się, że na onegdajszym posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów nie ukończono dyskusji w sprawie polityki zbożowej rządu i kontynuowana ona będzie na następnym posiedzeniu komitetu.

Plenarne posiedzenie klubu parlamentarnego „Wyzwolenia”

Warszawski korespondent „Republiki” (S) telefonuje:

Wczoraj w lokalu sejmowym odbyło się plenarne posiedzenie parlamentarnego klubu „Wyzwolenie” na którym prezydium zgodnie z regulaminem zgłosiło swą rezygnację.

Według zasad regulaminu klubu „Wyzwolenie” co roku przed jesienną sesją budżetową odbywają się wybory do władz klubu. Wybory postanowiono odbyć 1 października. Ponadto wysłuchano referatu o sytuacji w kraju oraz politycznego sprawozdania prezydium.

Wycieczka przemysłowców holenderskich

przychylna do Golski.

W dniu 4 września przybywa do Polski wycieczka wybitnych przedstawicieli przemysłu kupiectwa i finansów Holandji.

Wycieczka zwiedzi wystawę polską oraz ważniejsze ośrodki przemysłowe.

Obrabowanie żebraka-milionera.

82-letni starzec, który przybył z Jerozolimy do Polski w poszukiwaniu żony

Z Warszawy donoszą:

Na ulicy Targowej 45 w podwórzu, w prawej oficynie na 1-szym piętrze mieści się bóżnica.

Przed dwoma tygodniami do raz pierwszy zjawił się w niej na modlitwę żebrak w łachmanach, starzec 82-letni.

Nieznanego żebraka budził podziw swą pobożnością.

Wczoraj około godz. 10 rano w czasie modlitwy zmarł nagle właśnie ów mało znany żebrak.

Okazało się, że zmarłym żebrakiem

jest żyd palestyński, Abe Mordhaj Rozenthal.

Modlacy się z nim żydzi rozerwali ubranie i obrabowali go.

W bieżące jego zaszyte były pieniądze, w ogólnej sumie około 2 tysięcy funtów szterlingów i 30 tysięcy dolarów.

Dotychczas policja odebrała: od Moszka Korcana 195 dol., od Icka Lipskiera 250 dol., od Moszka Frydmana 1200 dol., od Zelka Wordentfelda 580 dol.

Wstępne dochodzenie ustaliło sensacyjne szczegóły. Rozenthal przybył z

Palestyny w poszukiwaniu żony, która by go obdarzyła synem. Trzy pierwsze żony umarły bezpotomnie.

W Polsce zdecydował się znaleźć jedną jeszcze żonę. W tym celu z całym swym majątkiem zaszytym w łachmany, przybył tu i pod postacią żebraka jeździł po Polsce, szukając matki dla swego spadkobiercy.

Zmarł — marzenie jego nie spełniło się, a majątek rozgrabili chciwe ręce.

Policja prowadzi energiczne poszukiwania pozostałych zrabowanych pieniędzy.

Mac Donald wygłosi mowę programową na posiedzeniu Ligi narodów. — Londyn przygotowuje się do entuzjastycznego przyjęcia Snowdena i Hendersona.

Londyn, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Cała prasa londyńska wyraża dzisiaj rano wielką radość z powodu szczęśliwego zakończenia rokowań haskich, twierdząc, że ewakuacja Nadrenii oznacza ostateczną likwidację wojny. Dzienniki zaznaczają, że obecnie ugotowana jest w Genewie droga do dalszych kroków w zakresie stabilizacji pokoju, i zapowiadają

w tej sprawie programową mowę Mac Donalda w Genewie na wtorek lub środę przy oświadczeniu zgody Anglii na klauzule fakultatywną w sprawie statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Dzienniki podnoszą jednymyślnie zasługi Snowdena i Hendersona. Powrót Snowdena do Londynu nastąpi w niedziele rano.

Przygotowuje się wielkie owacyjne przyjęcie najpopularniejszego dziś człowieka w Anglii.

Rzym, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Osiągnięcie porozumienia w Hadze zostało przyjęte we Włoszech z ulgą ale bez wybuchów radości. Sfery polityczne jednymyślnie stwierdzają, że porozumienie umożliwiające zostało jedynie dzięki maksymalnej dobrej woli i wysiłkom państw sojusznyczych, które wobec uporu Anglii, nie chąc doprowadzić do rozbięcia rokowań, poczyniły duże ustępstwa.

Komentując wyniki haskie, „Giornale d'Italia” stwierdza, że konferencja ujawniła nowe tendencje polityczne, które należą mieć na uwadze w przyszłości.

Przedewszystkiem Snowden wykaże, że metoda uderzania pięścią w stół

najłatwiej zapewni powodzenie. Dalej fakty dowiodły, że Anglia zrobiła całkowity nawrót do dawnej swej polityki odosobnienia, dając od ułomności się od wszelkich zobowiązań wobec państw kontynentalnych. Prysnęła ententa między Francją a Anglią i to nie tylko na polu finansowym, ale i politycznym. Wreszcie ostatnia rewelacja, godna uwagi, jest — zdaniem dziennika — harmonia, wytworzona i utrzymana przez cały czas konferencji między państwami kontynentalnymi, a specjalnie między Italią a Francją.

Haga, 30 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Jeden z wybitnych członków delegacji francuskiej oświadczył przedstawicielom agencji Havasa, że sukces trudnych rokowań haskich posiada przede wszystkim znaczenie moralne i że odbije się to korzystnie na sprawie pokoju. Dokonałszy naszego podstawowego zadania, a mianowicie przyjęcia przez wszystkie państwa planu Younga, Konferencja kończy się manifestacją solidarności. Dawne sojusze nie ucierpiały w dyskusji. Konferencja zbliżyła jeszcze bardziej narody Europy.

Reorganizacja służby prasowej w prezydium rady ministrów.

Warszawski korespondent „Republiki” (S) telefonuje:

W prezydium rady ministrów w przyszłym tygodniu nastąpią zmiany. Powołane zostanie do życia zreorganizowane biuro prasowe na czele którego stanie najprawdopodobniej dotychczasowy dyrektor P.A.T. w Berlinie red. Tadeusz Święcicki.

P. Święcicki przybył przed paru dniami do Warszawy i odbył kilkakrotną konferencję z szefem gabinetu premiera,

dyrektorem Pacjorkowskim.

Gdyby p. Święcicki objął nowe stanowisko, korespondentem P.A.T. w Berlinie zostałby dr. Wacław Szmidt, b. korespondent P.A.T.-a w Moskwie.

W kołach mjarodajnych przypisują dużą wagę do tego, aby prezydium rady ministrów utrzymywało bliski kontakt z prasą i wszechstronnie a źródłowo informowało opinię publiczną o wszelkich zagadnieniach państwowych.

Japonia nie chce ujawnić swego programu budowy okrętów.

Tokjo, 30 sierpnia.

Biuro Reutera dowiaduje się z najbardziej autorytatywnego źródła, że rząd japoński zaniechał narazie ogłaszania swego programu, dotyczącego zastąpienia okrętów pomocniczych, a to ze względu na toczące się obecnie rozmowy pomiędzy Mac Donaldem a ambasadorem Dawesem, obawia się bowiem, że wpłynąć by to mogło krepującą na

przebieg tych rozmów. Poza to rząd japoński pragnie uniknąć wywołania podejrzenia, iż program jego będzie tylko programem papierowym, mającym służyć za przedmiot targów w najbliższej konferencji rozbrojenjowej. Biuro Reutera dowiaduje się z tego samego źródła, że informacje dzienników są na ogół prawdziwe, mylnie są jedynie tylko niektóre cyfry.

Górny Śląsk będzie konkurować z węglem angielskim.

Katowice, 30 sierpnia.

Wywóz węgla górnośląskiego do krajów skandynawskich kształtował się w sierpniu nadal dodatnio.

Kopalnie Górnego Śląska otrzymały większe zlecenia wysyłkowe po cenie 14,6 do 15 szylingów za tonę loco Gdańsk.

Wobec możliwości zwiększenia się produkcji angielskiej, w związku z wynikami konferencji haskiej, i wstrzymania się konsumentów skandynawskich od długoterminowych kontraktów, kopalnie polskie postanowiły dalej obniżyć ceny węgla eksportowanego do Skandynawji.

Indje zalane wodą 300 osób zginęło.

Karachi, 30 sierpnia.

Wylew rzeki Indus przybiera coraz groźniejszy rozmiar. Do tej pory zginęło w nurtach wezbranych wód przeszło 300 osób.

W pobliżu miejscowości Attock poziom wody na Indusie podniósł się o 3 metry ponad stan zanotowany w czasie ostatnich największych powodzi.

Miastu Dera - Ghazi - Kan, położonemu 700 klm. na północny wschód od Karachi zagraża całkowite zalanie przez wzburzone fale.

Wszystkie okoliczne wsie uległy wraz z tegorocznymi plonami doszczętnemu zniszczeniu.

Wszystkie ministerstwa

muszą się stosować do norm budżetowych.

Ministerstwo skarbu ponownie zwróciło uwagę wszystkim ministerstwom na konieczność bezwzględnego stosowania się do przepisów gospodarki budżetowej i bezwzględnego trzymania się przyjętej zasady wydatkowania sum budżetowych ściśle ustalonych w t. zw. budżetach miesięcznych. W związku z tem wszystkie ministerstwa poleciły podwładnym sobie urzędom bezwzględne zastosowanie się do przytoczonego zarządzenia.

Zmniejszenie się bezrobocia w Polsce.

Na rynku pracy nastąpiła w lipcu duża poprawa uwydatniająca się we wzroście liczby zatrudnionych robotników oraz spadku liczby bezrobotnych. W lipcu zatrudnionych było w górnictwie, hutnictwie, przemyśle oraz na robotach publicznych około 902 tys. robotników, czyli o przeszło 10 tys. więcej niż w czerwcu. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 10.600 i wynosiła w dniu 10 sierpnia 96 tysięcy.

Włamanie do urzędu pocztowego.

Buczacz, 30 sierpnia.

Do urzędu pocztowo-telegraficznego w Baryszu, pow. Buczacz, włamali się nocą złodzieje i skradli kasetkę żelazną, wagi 25 klg., zawierającą 539 zł. 74 gr. i zegarek kieszonkowy wartości 20 zł., oraz przesyłkę wina, przeznaczoną do Puźnik.

Bunt ślepego instynktu.

Pomijając przyczyny natury politycznej, które przyspieszyć i sprowokować mogły wypadki palestyńskie, zdając sobie również sprawę z możliwości wybuchu krwawego zatargu między arabami a żydami z powodu różnic religijno-narodowościowych, nie należy jednak pominąć przyczyny podstawowej, zasadniczej, bardzo często przez publicystów i polityków niedocenianej — tak zw. tła społecznego.

Arabowie — to pojęcie zbyt ogólne i brzmi bodaj tak samo, jak „słowianie“, „mahometanie“, „ewangelicy“ i t. p.

W obecnym stadium historycznym ludzkość nie dzieli się już na wyznania i rasy, dziś istnieje inny wymiar, inne kryterium. Nie możemy przecież mówić o tylu a tylu milionach katolików, ewangelików, czy mahometan na świecie, stanowiących pewną jednolitą całość polityczną, tak samo rasowa wspólnota nie decyduje i nie upoważnia do traktowania jej, jako pewnej aktywnej konkretnej siły.

Przykład: włosy i francuzi, rosjanie i polacy, żydzi i arabowie.

Odróżniamy dziś jednostki państwo-

wo-narodowe, które jednak odsunęły i częściowo przekreśliły czynnik rasowo-wyznaniowy. Mamy więc państwa o charakterze narodowym — Włochy, Francja, Polska, Rosja — niema jednak ani jednolitego państwa romańskiego, czy słowiańskiego, ani mahometanckiego (Persja, Turcja), czy chrześcijańskiego (katolicy, ewangelicy i t. d.).

Operowanie więc takim pojęciem, jak „świat muzułmański“ jest conajmniej archaizmem, całkowicie oderwanym od rzeczywistości.

Arabowie — jak już to raz stwierdziliśmy — nie są narodem jednolitym i nie stanowią nawet jakiejś ściślejszej wspólnoty religijnej, składają się z wielu szczepów, sekt i grup, związanych ze sobą rasowo, no i... zgoła nieokreślonym terytorjum. Są oni, jak wiadomo, bardzo rozsiani i zaludniają njetylko właściwą Arabię, ale i olbrzymie przestrzenie północnej Afryki.

Jako ludność, zamieszkująca tereny pod każdym względem zaniedbane, zajmują się oni przeważnie rolnictwem i hodowlą bydła, przyczem pracują i żyją w warunkach niezmiernie prymitywnych.

Otóż, gdy żydzi poczęli kolonizować pbrzeże morza Śródziemnego, tworzyć nowoczesne kolonie rolnicze, budować miasta, fabryki, drogi, koleje i elektrownie, ludność tubylecza, zrazu obojętna, odczuła jednak po pewnym czasie wpływ tej zaborczej cywilizacji.

Narodził się bowiem pod bokiem półdzikich arabów, ruchliwy i przedsiębiorczy — kapitalizm!

Pierwszy okres tego nowego dla nich systemu produkcji i wymiany towarów łączył się z poczuciem krzywdy i bezbronności, podsycał nadto przez tubyleczą szlachtę (właścicieli ziemskich).

pierwszym okresie powstawania handlu i przemysłu. Tak było, jeszcze względnie niedawno, nawet w Polsce, gdzie szlachcic i chłop solidarnie i zgodnie traktowali mieszczucha-kupca, jako wroga i wyzyskiwacza.

Kupiec był nienawidzony i uważany za źródło i przyczynę wszelkich nieszczęść.

Szereg „powstań“ chłopskich przeciw miastom, sławetny pochód hetmana Chmielnickiego, podczas którego watahy kozaków wyrzynały w pleci

ludność miasteczek, miały w zarodku pewien charakter prymitywnego buntu przeciw rodzącemu się kapitalizmowi.

Nie ulega też kwestji, że obecny „ruch“ arabów, kierowany przez czynniki zainteresowane, a w pierwszym rzędzie przez „wodzów“, którymi są wielcy właściciele ziemscy, jest podsycony instynktem takiej prymitywnej obrony przeciw „złowrogiej“ cywilizacji, przeniesionej przez żydów na dziewięć grunt Palestyny.

Ruch ten jest, oczywiście, historycznie skazany na niepowodzenie. Postęp bowiem nie zatrzymuje się i nie cofa przed liczebną przewagą, kierowanych li tylko instynktem mas.

Zdarzyło się przecież, że i łódzcy robotnicy, wiedenii prymitywnym poczuciem krzywdy, rozbijali warsztaty i maszyny parowe — życie szło jednak naprzód i dziś nie uczyniliby oni tego w żadnym wypadku!

Takie jest nieubłagane prawo życia, które kroczy naprzód poprzez wszelkie zapory

TADEUSZ GORSKI.

Kobiety nie dopuszczają do wojny. Imponująca akcja międzynarodowej ligi pokoju i wolności.

Dom akademii rolniczej w Pradze, w ciągu kilku ostatnich dni przybrał zgoła niecodzienny wygląd. Cały obwieszony girlandami zieleni i wielokolorowymi plakatami, świecił zdaleka ognistemi literami, składającymi się na słowa: „Rozbrojenie“, „Pokój“, „Unja świata“.

W Pradze odbył się mianowicie szósty międzynarodowy kongres kobiecej ligi pokoju i wolności. Kongres ten wzbudził szczególnie wielkie zainteresowanie, tembardziej, że odbywał się w czasie obrad międzynarodowej dyplomacji w Hadze i że wzięła w nim udział taka ilość delegatek, iż nie można było przejść nad tem do porządku. I kto wie, czy dyplomaci, obradujący w Hadze, podczas przerw, nie nadsluchiwali co się dzieje w Pradze. Gdyż tegoroczny kongres musiał otworzyć oczy światu, na wiele, wiele rzeczy.

Międzynarodowa liga kobieca pokoju i wolności została zorganizowana podczas zmagani wojennych w r. 1915, z inicjatywy kobiet amerykańskich. Pierwszy kongres odbył się w Hadze — zgłosiło się wówczas około 30 delegatek. Słowa odezwy do kobiet-pacyfistek całego świata, jaką wówczas wydała liga, zagłuszone zostały hukami armat i pękających granatów, ale praca nad organizacją kobiet posuwała się naprzód.

Początkowo nikt nie przywiązywał do tego wielkiej wagi. „Kobiety mogą radzić o pokoju — nie wpłynię to absolutnie na bieg historii“ — wyraził się wówczas jeden z wybitnych polityków europejskich.

A tymczasem do ligi zgłaszały akces przedstawicielki wciąż nowych państw. Wkrótce 40 organizacji różnych krajów zgłosiło się do stowarzyszenia. Co trzy lata odbywały się kongresy: w Hadze delegatki reprezentowały 100 członkiń, w Zurychu — 25 tysięcy, w Wiedniu — 200 tysięcy, znów w Hadze — 2 miliony, w Waszyngtonie trzy lata temu 15 milionów, a dziś do ligi wolności i pokoju należy już 168 milionów kobiet.

To już nie są żarty i wobec takiej liczby ów polityk, który wyraził opinię, że kobiety nie mogą wpłynąć na bieg historii będzie musiał zmienić zdanie. Fakt wzrostu liczby członkiń z 15 do 168 milionów wywołał początkowo niedowierzanie, a potem coraz bardziej wzrastające zaciekawienie. A dowodem, że zaczęto się liczyć z tym ruchem pacyfistycznym kobiet, jest fakt, że po raz pierwszy od chwili powstania ligi,

na kongres jej nadesłały depesze gratulacyjne wszystkie państwa europejskie.

Jeszcze poważniejszą okolicznością, iż w roku bieżącym na kongresie reprezentowane też były kobiety chińskie, japońskie i hinduskie, dała asumpt do poważniejszego zainteresowania się działalnością ligi. 168 milionów kobiet dziś — jutro może już być 300 milionów. Wszystkie kobiety świata mogą się zjednoczyć, by wydać nieubłaganą walkę wojnie i zbrojeniu się narodów.

Punktem kulminacyjnym kongresu były dwa referaty: „Rozbrojenie“ i „Świat bez wojen“. Podczas mów, wygłaszanych przez kobiety-pacyfistki już nie padały słowa o zmianie świata w dalekiej przyszłości, już nie tłumaczono sobie, co powinny robić kobiety wszystkich krajów, by zapobiec wojnom w przyszłości. Tym razem obecni usłyszeli coś nowego, coś, co wstrząsnęło nimi poważnie.

Bo oto kobiety rzuciły już konkretne hasła na dzień dzisiejszy:

— My nie chcemy rzezi i przelewania krwi naszych braci, mężów, synów — mówiła przedstawicielka Szwajcarii. — Dziś nie możemy jeszcze wywrzeć wpływu na rozwój wypadków, ale możemy powstrzymać bieg tych wypadków. Gdy parlamenty, w których znajdujemy się w mniejszości, ogłasza

wojny, nie będziemy nawoływali do opamiętania się i nie będziemy urządzali demonstracji. Jesteśmy gotowe do czynu. Miliony matek, siostr, córek oblegnęły wszystkie dworce. Miliony kobiet położyły się na szynach kolejowych. Ani jeden pociąg z wojskiem nie odejdzie, ani jeden samochód nie wyjdzie z garażu, ani jeden samolot nie posybie, by zanieść śmierć.

— Z naszych ciał zrobimy barykady. A po tych ciałach, po ciałach swych najdroższych nie będą stąpali nasi ojcowie i synowie. Bez czczych słów. Gdy kobiety całego świata będą dostatecznie zorganizowane, nie pomogą wysiłki dyplomacji, nie pomogą zbrojenia. Wojny nie będzie!

Oto, co mówiła jedna z delegatek. I na to przysięgły delegatki 168 milionów kobiet. Uświadamiać i pracować, by w krytycznej chwili wyjść tłumnie na ulicę.

Czy wysiłki te zostaną uwieńczone pomyślnym rezultatem? To czas pokaże. Ale przyznać należy, że pacyfistyczny ruch kobiecy nie jest już bladością, z którą się nie licza. I oczy dyplomatów w Hadze, dyskutujących o likwidacji wielkiej wojny, zapewne ukradkiem spoglądały w kierunku Pragi, skąd padały tak mocne i wielkiej wagi słowa.

K. B.

Kongres mniejszości narodowych żydzi nie godzą się na deklarację berlińską.

Genewa, 30 sierpnia.

Komisje kongresu mniejszości narodowych pracują w dalszym ciągu. Punktem ciężkości prowadzonych dyskusji była t. zw. „deklaracja berlińska“ uchwalona przez mniejszości, zamieszkałe w państwie niemieckim, i złożona kongresowi. Kierowniczym sferom kongresu zależy szczególnie na tem, aby mniejszości zamieszkałe w Niemczech przystąpiły do kongresu, gdyż spodziewają się one, że podniosłoby to bardzo niki i jeszcze zmniejszające się z roku na rok znaczenie tej organizacji, na gruncie międzynarodowym. Przystąpienie powyższej grupy do kongresu uzależnione jest od stosunku kongresu do deklaracji berlińskiej.

Deklaracja ta zawiera następujące zasady wytyczne: 1) dopuszczenie do

organizacji tylko tych grup mniejszościowych, które stoją na stanowisku lojalności wobec państwa; 2) zaniechanie akcji politycznej, która wnosi niepokój do sytuacji europejskiej; 3) skierowanie działalności organizacji na teren obrony kulturalnych interesów mniejszości europejskich, co zdaniem autora deklaracji mogłoby uzupełnić polityczną działalność Ligi narodów. Obrady komisji toczyły się przy drzwiach zamkniętych. Według pogłosek, kursujących w kuluarach, Niemcy nie brały udziału w debacie nad deklaracją berlińską. Dyskusja ta była bardzo ożywiona. Zdaniem Motzkina, deklaracja berlińska pokrywa się z deklaracjami, podjętymi na poprzednich kongresach. Nikt nie opowiedział się za deklaracją. Nauman wyraża przypuszczenie, że poza deklara-

Francuska eskadra lotnicza w Warszawie

W środę, o godz. 4 po południu przyjechała niespodziewanie do Warszawy bez zapowiedzi terminu przylotu francuska eskadra lotnicza złożona z 10 pilotów.

Wczoraj po poł. po złożeniu wizyt oficjalnych, lotnicy francuscy odlecieli na trzymotorowym Fokkerze wykonanym całkowicie w kraju do Poznania na wystawę.

Ruch towarowy w Gdyni

Ruch towarowy w Gdyni wykazuje w dalszym ciągu szybką wzrost. W ciągu lipca załadowano w Gdyni 350 tys. tonn, pasażerów wyjechało 1800. W miesiącu tym wyszło z portu 178 okrętów ogólnej pojemności 176 tys. tonn.

„Żegluga polska“ wywoziła własnymi statkami 58 tys. tonn za opłatą 19 tys. funtów szterlingów.

Dyr. kancelarii cywilnej prez. Czechosłowacji przybędzie do Polski.

12 września przybywa do Polski dyrektor kancelarii cywilnej prezydenta republiki czechosłowackiej kanclerz Samal, który zalicza się do najbardziej wybitnych i wpływowych osobistości politycznych Czechosłowacji.

Kanclerz Samal zwiedzi P. W. K. Gdynię i Warszawę.

Statek rosyjski ostrzelany przez chińczyków

Moskwa, 30 sierpnia.

Codziennie nadchodzą tu wiadomości o starciach na pograniczu chińsko-sowieckim. Ostatnio chińczycy ostrzelali parowiec rosyjski Karol Liebknecht, wskutek czego kapitan i kilku pasażerów odniosło rany. Parowiec ten utrzymuje komunikację na Amurze.

Chińskie samoloty wywiadowcze odbywały loty na terytorjum sowieckim.

cja kryją się polityczne intencje. Reich bagatelizował sprawę, natomiast Grünbaum bardzo ostro krytykując deklarację, zakwalifikował ją jako prowokatorską, według jednej wersji i prowokacyjną według innej. Na wniosek przewodniczącego Wilfana zaniechano przedłożenia plenum kongresu rezolucji z motywami odrzucenia deklaracji berlińskiej, nie chcąc prawdopodobnie zamykać w ten sposób drogi autorom deklaracji do przystąpienia do organizacji.

Tyfus brzuszny w Łodzi.

Jak powstaje choroba. — Nosiciele zarazy. — Siernwsze oznaki choroby. — Wysypka i biegunka.

Nie pijcie surowej wody, nie jedzcie surowych owoców.

Od kilku dni dochodzą nas ze wszystkich stron kraju niepokojące wiadomości o szerzącym się coraz bardziej tyfusie brzuszny.

Ze względu na poważne konsekwencje jakimi grozi ta choroba i na znaczną śmiertelność obecnej epidemii, nie od rzeczy będzie zapoznać się bliżej z tem cierpieniem, gdyż nigdzie bardziej, jak przy tyfusie brzuszny, uświadomienie ochronić może człowieka przed tem groźnym niebezpieczeństwem.

Otóż tyfus brzuszny — to choroba zakaźna i zaraźliwa, która wywołują specjalne prątki (bacylle) durowe.

Dostają się one do organizmu naszego przez bezpośredni kontakt z chora osobą lub też przez pośrednictwo wspólnych przedmiotów użytku (talerze, widelce i t. d.), a najczęściej przez spożycie zanieczyszczonych bakteriami pokarmów i wody.

Bakterie te łatwo giną przy dezynfekowaniu i przy gotowaniu, to też zarażać się tylko można spożywając surową wodę, owoce i jarzyny na które dostały się zarazki, dzięki muchom lub przez zanieczyszczone bakteriami ręce chorego lub jego otoczenia.

Należy pamiętać, że chora osoba, wydziela wraz z kołem miliony tych bakterii i to nie tylko podczas choroby, lecz nawet w okresie rekonwalescencji lub też długi czas już po wyzdrowieniu. Osobnicy tacy, szalenie niebezpieczni dla swego otoczenia tembardziej, że nie nie wiedzą o tem, noszą w medycynie specjalną nazwę — „nosiciele zarazków“ (Bacillenträger).

Znany był przed wojną powszechnie fakt, opisany nawet w literaturze lekarskiej, że pewna kucharka restauracyjna w małym miasteczku w Niemczech zaraziła wszystkich stołowników danego zakładu; dopiero wówczas zbadano cały personel i stwierdzono w wypróbnieniach owej kucharki żyjące prątki tyfusowe, o czem ona oczywiście pojęcia nie miała. Okazało się przy bliższym badaniu, że przed kilku laty przechodziła ona tyfus brzuszny. Po izolowaniu jej w szpitalu, epidemia tyfusu w tem miasteczku ustała.

Stąd jasnym jest, że wszystko co ma, chociażby pośrednią tylko styczność z chora osobą lub jej wypróbnieniami pośredniczyć może w przenoszeniu zarazków tyfusu brzuszny i szerzeniu epidemii.

Po zarażeniu się przechodzi zazwyczaj 10—14 dni zanim człowiek zachoruje. Jest to t. zw. okres inkubacji czyli wylegania. W czasie tym przyszedł pacjent czuje się dziwnie zmęczonym, rozbitym, ma bóle głowy i traci zazwyczaj apetyt. Temperatura zaczyna się nieznacznie podnosić, stolec jest z początku

zaparty, a przytomność w pierwszym okresie zachowana.

W drugim okresie choroby ciepłota się wzmacnia, dążąc do kulminacyjnego punktu — około 40° i występuje na tułowiu zwłaszcza delikatna i nie gęsta wysypka — t. zw. „rózyczka“ (Roseola). Jako charakterystyczne sędziwo obserwujemy wówczas powiększenie śledziony. W tym też czasie zaczyna się tyfusowa biegunka o typowym wyglądzie „grochówki“.

W 3-im tygodniu, jeśli niema komplikacji, co, niestety, często się zdarza, gorączka zaczyna opadać, a w czwartym chorego wchodzi w okres rekonwalescencji.

Istotą tyfusu brzuszny jest tworzenie się owrzodzeń w jelitach cienkich, co w wypadkach skomplikowanych doprowadzić może do śmiertelnych nierzaw krwotoków lub nie mniej niebezpiecznego przebiegu choroby.

Jak się zatem ochronić przed tą groźną chorobą?

Należy więc:

- 1) nie pić surowej wody ani mleka;
- 2) nie jeść surowych owoców, ani jarzyn;
- 3) w razie panowania epidemii — poddać się szczepieniom ochronnym (nieobletnym);
- 4) unikać w miarę możliwości kontaktu z chorym i jego otoczeniem;
- 5) izolować chorego i pielęgnujące go osoby;
- 6) przestrzegać czystości ciała, odzieży, pościeli i potraw;
- 7) pamiętać o ewentualnych „Bacillenträgerach“, którzy mogą być ośrodkiem szerzącego się tyfusu brzuszny, wreszcie
- 8) nie poddawać się panice, by zachować jasność ducha i teźny fizyczna.

Dr. P. Klinger.

Z królestwa Annamu.

Królestwo Annamu znajduje się, jak wiadomo, pod zwierzchnictwem francuskim. Annamici służą w armii francuskiej, płacą podatki na rzecz Parwza, dotychczas jednak nie mieli prawa zajmowania żadnych stanowisk w administracji swego własnego kraju. Przed kilku dniami rząd francuski zgodził się jednak na dopuszczenie annamitów do administracji krajowej. Charakterystyczne jest, że w motywach do tego rozporządzenia, ogłoszonych w dziennikach paryskich, znajduje się tak ustęp: — W ciągu ostatnich lat panowania francuskiego w Annam rozkwit gospodarczy kraju był tak wyraźny, że Annam liczy teraz bardzo wielu bogatych ludzi, reprezentujących miljonowe fortuny. Skoro tedy annamicy potrafią gospodarować swymi przedsiębiorstwami w ten sposób, nie ulega wątpliwości, że są również zdolni do sprawowania funkcji administracyjnych publicznych. Powyżej podaliśmy typowy obrazek z ulicy Annamu z starodawnym pałacem.

Krótkie czy długie suknie

Panie stanowczo protestują przeciw zamachowi na modę dzisiejszą.

Wiadomość o długiej sukni, która zupełnie wyrugować ma wdzięczny (czy zawsze?) widok kolanek niewieścich, psuje doszczętnie humor wielu pięknym paniom. Nie chodzi tu oczywiście o zawiedzione, gwałtowne chęci pokazywania nóg całemu światu, każdej chwili i na każdym miejscu. Świadomość, że się ma ładne i zgrabne nóżki nie potrzebuje publicznego potwierdzenia, co się tyczy brzydkich i krzywych nóżek, to będą one bardzo rade ukryć się pod długą spódniczką.

Pozatem, od czasu kiedy na każdym kroku spotyka się tyle odsłoniętych nóg kobiecych, *cała sprawa stała się czemś najzupełniej banalnym* i nie zwraca nawet w połowie takiej uwagi, jak wtedy gdy ładne nogi były tajemnicą, której wolno się było tylko domyślać.

Niezadowolone pań, ma zupełnie inne i zresztą najsluszniejsze w świecie powody. Jest ich dwa, a mianowicie: *wygoda i oszczędność*.

Ze krótka spódniczka jest wygodniejsza od długiej, jest to tak jasne i zrozumiałe, że żaden najbardziej zażarty zwolennik przyszłej mody temu nie zaprzeczy. Trudno wymagać od kobiet, aby szalały z uciechy tylko dlatego, że *każą i zamiatać chodniki spódnicą*, podczas błota unosić ją w ręce, w której już i tak trzyma się parasol i torebkę. Dobrze to było w czasach, kiedy kobiety nie chodziły do biur i urzędów, nie spieszyły się chodząc po ulicach, bo miały zawsze czas. Długa suknie obecnie byłaby doprawdy zbyt krepująca i na przekór paryskim krawcom *nie utrzyma się na pewno na codzień*, pozostając wybrykiem mody przy toalecie wieczorowej.

W tym ostatnim wypadku, będzie to nawet ładne i pełne wdzięku, gdyż lekkie, powiewne materiały nadają się do wydłużonej linii.

Drugim minusem tej wskrzeszonej mody, to *oszczędność*. Wiadomo, że obecnie przemysłna kobieta umie przerobić sobie stara kamizelkę męża na elegancką spódniczkę do kostiumu, a na bal idzie przybrana w jedwabny *gobur* z lampy.

Ładna będzie historia, kiedy w naszych ciężkich czasach, gdy żadna kobieta nie jest wyjątkiem, wygłaszając tragiczne zdanie *„nie mam co na siebie włożyć“*, trzeba będzie obliczać na metry ilość materiału na zamierzoną spódnicę, zamiast na centymetry jak dotychczas.

W tych warunkach zły humor kobiet z powodu tego, iż nie pozwalają im pokazywać nóg powyżej kolan, jest chyba dostatecznie zrozumiały.

A teraz jeszcze jedno. Podobno krawcy paryscy wpadli dlatego na ten pomysł, że chcieli rzekomo *zrobić przyjemność kobietom czterdziestoletnim*, które jakoby nie mogą konkurować z dwudziesto- i trzydziestoletnimi. Tu jest ten oczywisty nonsens! Po pierwsze *nie ma na świecie kobiet czterdziestoletnich*, a jeśli się nawet czasem zdarzy taka, którą można o ten wiek posadzić, to napewno nie zwracałyby się do twórców mody z podobną prośbą.

Jest w tem wszystkim jakaś czarna intryga, którą należy wyświecić.

1g.

Giełdy zbożowe krajowe z dnia 30 sierpnia.

Poznań, 30 sierpnia
Pszonica 38.00—40.00, jęczmień browar 25.00—26.00, mąka pszenna 65 proc. 63.50—67.50, otręby żytnie 18.75—19.50, otręby pszenne 21.25—22.25, rzepak 69.00—72.00, groch Victoria 60.00—68.00.

Warszawa, 30 sierpnia
Żyto 25.00—25.25, pszenica 41.00—42.00, jęczmień browarniany 29.00—31.00, jęczmień na kasze 26.00—27.00, owiec jednolity 22.00—23.00, rzepak 65.00—70.00, mąka pszeniana 0000 56 proc. 82.00—88.00, mąka żytnia 70 proc. 29.00—40.00, otręby żytnie 16.00—17.00, otręby pszenne średnie 19.00—20.00.

Lwów, 30 sierpnia
mąka pszeniana 65 proc. 73.00—74.00, mąka żytnia 70 proc. 43.00.

Dzisiaj i dni następnych!

Wspaniały, przepiękny wystawy i bogactwa, wielki film monumentalny wg powieści słynnego Gustawa Flauberta

„SALAMBO“

(Orgja miłości, nienawiści i zemsty).
W rolach głównych: **Jane de Bazar, Rola Norman, Henri Baudin** oraz 10,000 statystów.

Powiększona orkiestra symfoniczna pod batutą Sz. Bajgelmana.

Następny program: **„TANCERKA“ z Dolores del Rio.**

Uwaga: Ceny miejsc na pierwsze seanse 50 gr. i 1 zł.

Początek w dni powszednie o g. 4.30
W soboty, niedziele i święta o g. 2.30

KRONIKA	
SIERPIEN	
31	
SOBOTA	
Dzisiaj: Rajmunda	
Jutro: Bronisławy	
Wschód słońca	4.41
Zachód słońca	6.30
Wschód księżyca	0.00
Zachód księżyca	5.30
Długość dnia:	13.53
Ubyło dnia:	2.42

Upalne dni

PIM przepowiada piękną jesień.

Od dwóch dni mamy znów upalne lato. Niezwykle kapryśna aura w roku bieżącym płata nam ciągle niespodzianki. Po dżdżystych pogodach ubiegłego tygodnia, zdawało się, że w roku bieżącym wyjątkowo wcześnie wchodzimy w okres jesienny, gdy tymczasem znów prążymy się pod upalnym słońcem przy temperaturze, dochodzącej do 28 stopni powyżej zera.

W dniu wczorajszym panowała bardzo wysoka temperatura — termometr o godz. 8-ej rano wskazywał 23 stopnie, o 12-ej 27 stopni i o 7-ej wiecz. — 25 stopni.

Czy się te pogody utrzymają dłużej — trudno twierdzić. P.I.M. prorokuje bardzo ładną jesień, a szczególnie piękne dni t. zw. „babiego lata”. Ano, zobaczymy!

Szybko naprzód

posuwają się roboty na ulicy Piotrkowskiej.

W dniu wczorajszym tempo robót asfaltowych znów zostało w wydatny sposób zwiększone. Mianowicie, praca odbywa się obecnie równocześnie dwiema maszynami, co zezwoliło wybetonować cały odcinek od ul. Cegielnianej do Zielonej w ciągu jednego dnia.

W ten sposób, w dniu dzisiejszym podkład betonowy będzie gotów na całej długości ulicy Piotrkowskiej po stronie nieparzystej, od Placu Wolności do ul. Zamenhofska. Gdy zostaną ułożone podkłady pod szyny tramwajowe, ta strona ulicy zostanie już oddana do tymczasowego użytku, a roboty rozpoczną się po stronie przeciwnej.

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym przybywa do Łodzi dyrektor towarzystwa asfaltowego i dziś rozstrzygnie się sprawa podkładów pod szyny tramwajowe.

Oświetlenie ulic na koszt magistratu.

W roku 1927 właściciele nieruchomości, położonych na krańcach miasta, a mianowicie: Kozin, ul. Płockiej, Wawelskiej i Ciasnej zgodzili się na ponoszenie jednej piątej części kosztów oświetlenia ulic.

Wobec tego, iż obecnie magistrat oświetla krańce miasta całkowicie na swój koszt wyżej wymienieni właściciele nieruchomości wystąpili z prośbą o zwolnienie ich z obowiązku ponoszenia tych opłat.

Magistrat na ostatnim posiedzeniu swem, przychylił się do tej prośby, po stanowił z dniem 1 lipca r.b. przejąć całkowicie koszt oświetlenia ulic na Kozinach i na ulicach Płockiej, Wawelskiej i Ciasnej.

Dyżury aptek.

Dzisiaj w nocy dyżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), Perelman (Cegielniana 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 57), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9) (b)

Lekarz-dentysta

Fanny Horowicz

Cegielniana 25, I p. fr.

Ordynuje w godz. 9—1.

Katastrofa budowlana w Łodzi

Dom przy ul. Łagiewnickiej zawalił się całkowicie. Wszyscy lokatorzy zdołali uciec z życiem.

Wczoraj w godzinach popołudniowych mieszkańcy domu Nr. 17 przy ulicy Łagiewnickiej usłyszeli w pewnej chwili trzask i huk, a już w następnej

mury zdrząły

i tynk posypał się ze ścian.

Przerażeni wybiegli na podwórko i tu zauważyli, że ściany ich domu zarysowały się silnie, grożąc lada chwila zawaleniem.

Rzeczywiście, po upływie kilku minut

dom kompletnie zawalił się.

Niezwłocznie na miejsce przybył kpt. równik III komisariatu pdk. Walman, który przystąpił do dochodzenia.

Okazało się, że właściciel domu tego,

Jankiel Kossower, korzystając z tego, że lokatorka jego, Bajla Wilczkowska, wyprowadziła się z parterowego frontowego mieszkania, postanowił założyć tam restaurację.

W tym celu zaangażował majstra cje sielskiego Władysława Stasińskiego zamieszkałego przy ulicy Nowaka 14, który miał mu rozszerzyć okna i drzwi oraz wybudować piwnicę szerokości 5x5 mtr. a wysokości 2 mtr.

Stasiński, nie badając wcale starej budowli, wzniesionej przez majstra Franciszka Smolnego, nie zabezpieczając fundamentów i wykopanych dołów, przystąpił do roboty.

Skutek tego był taki, że źle wzniesione mury i niezabezpieczone fundamen-

menty runęły, grzebiąc wszystko pod sobą.

Na szczęście było to wśród białego dnia, dzięki czemu

wszyscy lokatorzy zdołali uciec z życiem.

Skutkiem katastrofy trzy rodziny zostały bez dachu nad głową. Są to: Mosszek Frajlch z rodziną, Izrael Kasztan z rodziną, Szmul Wolfsztadt z rodziną.

Smolnego i Stasińskiego i właścicielka domu Kosowera, który, posiadając ze zwołenie inspekcji budowlanej tylko na remont domu, kazał przeprowadzić prace budowe, policja pociągnęła do odpowiedzialności. (p)

Uczmy się telefonować!

Nakręcanie numerów wymaga wprawy.

Dyrekcja telefonów Łódzkich P.A.S.T., przygotowując się do uruchomienia automatycznej centrali telefonicznej, urządza obecnie pokazy obsługiwaną się automatycznymi aparatami telefonicznymi.

Dyrekcja telefonów dobrze robi, że zajęła się z góry nauczaniem publiczności obchodzenia się z nowymi aparatami, gdyż dzięki temu przejście na system automatyczny, które zawsze jest pewnego rodzaju bolączką, będzie mogło odbyć się możliwie pomyślnie i uniknie się błędów, które zwykle popełnia publiczność przez nieumiejętne manipulowanie aparatami, dopóki nie nabierze należytej wprawy.

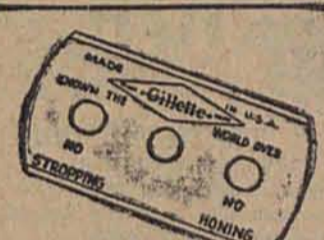
Z urządzanych pokazów przeto należy korzystać jak najszerzej, pamiętając o tem, że automatyczne łączenie winno być wykonane ściśle podług przepisów, gdyż publiczność przez nakręcanie kła-

ka numerowego przy aparacie sama kieruje bardzo precyzyjnymi mechanizmami centrali, a najmniejsza niedokładność w manipulowaniu aparatem wywołuje błędne działanie mechanizmów i fałszywe połączenie.

Wszyscy więc powinni z góry zapoznać się z przepisami używania aparatów automatycznych, umieszczonych w nowym spisie abonentów, i z żywą ich ilustracją — pokazami łączenia, odbywającymi się codziennie — z wyjątkiem świąt — w gmachu telefonów w godzinach pomiędzy 9 a 21.

O ile nam wiadomo, uruchomienie nowej centrali zapewne nastąpi w październiku b. r.

A więc uczmy się „nakręcać numery”, a w październiku będziemy zdawali egzamin automatyczno-telefonicznej dojrzałości.

Należy żądać wyraźnie oryginalnych nożyków Gillette

Dostać je można wszędzie. Sto czterdzieści razy bada się każdy nożyk Gillette przed wysłaniem go z fabryki — oto tajemnica ich doskonałości. Należadnictw należy się wystrzeżać.

Gillette

Nowy rok szkolny rozpocznie się pod znakiem bardzo poważnych reform. Zmiana systemu i programu nauczania.

We wtorek rozpoczyna się już rok szkolny we wszystkich zakładach naukowych na terenie całego państwa. We wszystkich szkołach czynią już przygotowania do przyjęcia młodzieży szkolnej, powracającej z ferii letnich i kolonii. Zaroi się we wszystkich klasach, zaroi się przed gmachami szkolnymi, wczesnym rankiem podają uczniowie na

powitanie nowego roku szkolnego.

Jaki będzie ten rok szkolny? Co przyniesie setkom i tysiącom uczniów? Jakie zmiany zajdą w szkołach, na stanowiskach nauczycieli, pod względem programu?

Oto pytania, które już dziś absorbują całą młodzież szkolną i jej wychowawców. Powrócili już wszyscy do miasta i z zaciekawieniem wielkiem oczekują nowości, które im przyniesie pierwszy dzień w szkole.

Zainteresowanie poniekąd usprawiedliwione. Już w ubiegłym roku szkolnym o czem donosiliśmy we właściwym czasie, ministerstwo oświaty wprowadziło

zmiany w programie nauczania,

zapowiadając, że zmiany właściwe zajdą dopiero z początkiem nowego roku szkolnego. Zmiany te miały być bardzo poważne, wywołały też z tego względu ożywioną polemikę wśród zainteresowanych.

Dzięki uprzejmości kuratorjum okręgu szkolnego łódzkiego „Republika” jest w możności zaspokoić ciekawość i zainteresowanie licznych rzesz uczącej się młodzieży i jej opiekunów.

A więc przede wszystkim odnośnie zmian w planie nauki. We wszystkich

szkołach średnich oraz w trzech wyższych klasach szkół powszechnych wprowadzany zostaje z początkiem roku szkolnego

30-godzinny tydzień pracy szkolnej,

t. zn. ilość lekcji w ciągu tygodnia nie będzie przekraczała 5-ciu każdego dnia. Nie znaczy to, że zostaje skrócony dzień szkolny, gdyż nie to leżało w intencji projektodawcy, a więc godzina nauki z 45 minut zwiększona zostaje do 50 minut. Chodziło o to tylko, by w ciągu jednego dnia nie przeciążyć zbyt uczniów mnogością przedmiotów, co nie mogło wpływać dodatnio na ich postępy w nauce.

Powiększenie zaś czasu trwania poszczególnych lekcji przyczyni się znakomicie do lepszego opanowania przedmiotów.

Ciekawą nowością, która będzie, niewątpliwie, z wielkim zadowoleniem przyjęta przez młodzież szkolną, jest przeznaczenie w roku bieżącym 10 proc. czasu zajęć, w każdej klasie, na

wychowanie fizyczne i gry sportowe.

Ma to przyczynić się z jednej strony do podniesienia zdrowia dzieci w wieku szkolnym i do pewnego rodzaju wyczerpania umysłowego.

Jeśli chodzi o redukcję programu nauczania, przynosi ją ostatni numer dziennika urzędowego ministerstwa W.R. i O.P. z 3 sierpnia b.r. Rozporządzeniem p. ministra oświaty, wszystkie wykładane przedmioty podlegają pewnemu zredukowaniu a to w celu dostosowania się do zmniejszonej ilości godzin, oraz dania możliwości uczniom lepszego ich opanowania.

Zmiany te obejmują wszystkie bez wyjątku przedmioty, we wszystkich klasach. Szczególnie wielkiemu okrojzeniu uległy przedmioty przyrodznawstwa, geografii i rysunków, poza tem zmniejszono kurs matematyki, historii itd. Szczególnie duże zmiany nastąpiły w gimnazjach typu matematyczno - przyrodniczego (dawne realne szkoły). W tych gimnazjach w b. znacznym stopniu zredukowano ilość godzin historii i zupełnie skasowano w klasie 8-ej nauczanie przyrodznawstwa.

Rozkład zajęć w szkołach, przygotowywany obecnie na dzień 3 września już obejmuje i uwzględnia wszystkie zmiany.

Nadto w roku bieżącym wprowadzona będzie unifikacja programu naukowego w młodszych klasach szkół średnich i starszych klasach szkół powszechnych.

Mianowicie, zupełnie zrównany zostanie kurs klas 1, 2 i 3 gimnazjalny, z 5, 6 i 7 oddziałami szkoły powszechnej. Unifikacja ta następuje ze względu na konieczność zapewnienia uczniom szkół powszechnych możliwości przejścia, bez egzaminu, do klasy 4-ej szkoły średniej.

Jak nas poinformowano, kuratorja szkolne otrzymały polecenie opracowania wniosków, odnośnie dalszej reorganizacji nauki w klasach 6, 7 i 8-ej szkół średnich. Chodzi mianowicie o usunięcie z programu nauczania w tych klasach takich przedmiotów, które nie dają uczniom żadnej realnej korzyści, a zastąpienia ich takimi, które przygotowywałyby do studiów na wyższych uczelniach.

Te zmiany mają być opracowane w ciągu pierwszego półrocza.

Dzisiaj poraz ostatni!

Harry Liedtke

zdobywa sukcesy w romansie paryskich bulwarów, pełnym emocji i humoru p. t.

„Ty, ty moje marzenie“

W rolach głównych:

Czarujący **Harry Liedtke**, wdzięczna **Betty Bird** i pełna temperamentu **Joanna Heibling**.

Orkiestra pod dyktando p. R. Kantora. Początek seansów o g. 5-ej po poł. w sob., niedz. i święta od 12-ej w poł. Ceny miejsc od 12-ej do 3-ej po poł. od 50 gr.

TEATR MIEJSKI.

Występ siostr Halama.

Jutro w niedzielę, dn. 1 września o godzinie 8,30 wieczorem odbędzie się w Teatrze Miejskim jedyny wieczór siostr Halama.

Bilety w cenie od 1 zł. 50 gr. do nabycia w kwaciarni p. Salwy ul. Moniuszki 2 od godziny 10 rano do 7 wiecz. bez przerwy.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

„Kochajmy się” pełna atrakcji rewja ukaże się na scenie teatru Letniego w Parku Staszica jeszcze tylko dziś i jutro, poczem nastąpi zamknięcie sezonu letniego.

Bilety do nabycia przy kasie teatru od godziny 8 wiecz.

11,56 — Sygnał czasu, hejnał marjański, 12,05 — Koncert z płyt gramofonowych, 12,50 — Wiadomości z P.W.K. 13,00 — Komunikat meteorologiczny, 15,40 — Komunikat gospodarczy, 16,15 — „Kącik artystyczny L. S. G.” 16,30 — Koncert z płyt gramofonowych, 17,25 — Odczyt z Poznania, 17,50 — Ostatnie nowiny z P. W. K. 18,00 — Sluchowisko dla dzieci, 19,00 — Rozmaitości, 19,25 — Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny, 19,56 — 20,05 Sygnał czasu, 20,05 — „Radjokronika” dr. Marjan Stępski, 20,30 — Koncert wieczorny z Doliny Szwajcarskiej, 22,00 — Komunikaty: meteorologiczny, P. A. T., polityczny i sportowy, 22,45 — Muzyka taneczna z „Oazy”.

Ostatni turnus ćwiczeń. Powołani zostają oficerowie rocznika 1896 oraz podoficerowie i szeregowcy roczn. 1903

Jak się dowiadujemy, ministerstwo spraw wojskowych wydało nowe zarządzenie o powołaniu na dodatkowe ćwiczenia tych wszystkich rezerwistów, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli swojego obowiązku. Zarządzenie to zostało wydane, celem uregulowania ćwiczeń wszystkich szeregowych i podoficerów rezerwy.

Dodatkowe ćwiczenia odbędą się w 2 turnusach, oddzielnie dla podoficerów i oddzielnie dla szeregowców. Mianowicie podoficerowie powołani będą na czas od 23 września do 31 października, a szeregowcy i starsi szeregowcy, w czasie od 23 września do 19 października.

Na ćwiczenia te będą powołani: a) podoficerowie rocznika 1896, z piechoty, czołgów, kawalerii, artylerii (bez artylerii przeciwlotniczej), łączności (bez pułku radiotelegraficznego), saperów, saperów kolejowych oraz samochodów;

b) podoficerowie, starsi szeregowcy i szeregowcy rocznika 1903, z piechoty, czołgów, artylerii (bez artylerii przeciwlotniczej), aeronautyki, łączności (bez pułku radiotelegraficznego) saperów kolejowych oraz samochodów; c) podoficerowie i starsi szeregowcy rocznika 1903 z kawalerii; d) podoficerowie rocznika 1903 z lotnictwa, sanitarni i ze służby uzbrojenia i intendencji; e) podoficerowie, starsi szeregowcy i szeregowcy,

ze wszystkich rodzajów broni, którzy podlegali powołaniu na ćwiczenia w roku 1928, ale ćwiczeń tych nie odbyli.

Wszyscy rezerwiści objęci powyższym rozkazem, którzy do 1 września nie otrzymają kart powołania na ćwiczenia, winni bezwzględnie zgłosić się do 10 września r. b. do właściwej P. K. U., gdzie otrzymają karty powołania.

Winni niezastosowania się do rozkazu, karani będą w myśl przepisów wojskowych.

Jak się dowiadujemy, powyższe zarządzenie zamyka już ćwiczenia rezerwistów w roku bieżącym. Jest to już ostatni turnus, po którym ćwiczenia odbędą się dopiero w przyszłym roku kalendarzowym. (i).

MIESZKANIE

2-3 pokojowe

z kuchnią w śródmieściu z wygodami **poszukiwane od zaraz.** Oferty sub. „Gotówka” do administracji pisma.

„Daj buzi, moja mała“

oto molto pięknego filmu czarująca

Madge Bellamy p.t. **„Panienka we fraku“**

który wraz z **„Dziewczyną ze spelunki“**

z piękną **Mary Astor** stanowi następny rekordowy program

LUNY.

HELENÓW

Dzisiaj w sobotę o g. 5 p.p.

Koncert popularny pod batutą R. TELGA.

Jutro o godz. 11-ej Poranek muzyczny.

Dzisiaj o godzinie 8.30 wiecz.

Ostatni występ zespołu kabaretowego z Metropolu

z słynną tancerką klasyczną p. **Milowską**, brazylijską tancerką **Normą** i ekscentrycznym duetem **Alexi** na czele.

ANONSI! W niedzielę 1 września o g. 8.30 wiecz. występ zespołu cygańskiego (15 osób) z nowym repertuarem.

Pabjanice.

DWUCH STAŁYCH ŁAWNIKÓW.

Rada miejska, powołując magistrat, uchwaliła, że w skład zarządu miasta po za prezydentem i wiceprezydentem wchodzić dwaj stałi ławnicy t. zn. pełnopłatni i dwaj niestali t. zw. półpłatni.

Urząd wojewódzki zakwestjonował powyższą uchwałę i zatwierdził tylko 1 ławnika stałego. Rada miejska rozpoczęła starania w ministerstwie o drugiego stałego ławnika.

Starania te trwały kilkanaście miesięcy i spowodowały wysłanie szeregu memorjałów i delegacji Onegdaj ministerstwo spraw wewn. nadesłało pismo, wyrażające zgodę na drugiego stałego ławnika. Obecnie więc w magistracie w charakterze stałych ławników pracują p.p. Dąbrowski i Samuel

ZAPOWIEDŹ KOMISARZA.

W ciągu 3 ostatnich dni w powiatowej kasie chorych dwaj przedstawiciele związku okręgowego kas chorych p.p. Keller i Tomaszewski przeprowadzają rewizję gospodarki zarządu kasy.

Powyższą inspekcję uważają wszyscy za zapowiedź wprowadzenia komisarza do pabjaniackiej kasy chorych.

POŁĄCZENIE STRZELCA.

Na terenie m. Pabjanic dotychczas istniały dwa oddziały „Strzelca”, nowomiejski będący pod wpływami P.P.S. i staromiejski kierowany przez NPR. Ję-wice.

W ostatnich dniach nastąpiło połączenie obu oddziałów „Strzelca” w jeden.

Prezesem zjednoczonego „Strzelca” został dr. Witold Eichler

ORYGINALNE MAŁŻENSTWO.

W miejskim przytułku dla starców ostatnio zaszedł ciekawy wypadek.

Oto do ławnika wydziału opieki społecznej przybyła para pensjonariuszy z przytułku.

On lat 78, ona lat 75. Para starszków prosiła ławnika, o zezwolenie na związek małżeński i o błogosławieństwo.

Ławnik nie stawiał przeszkół i oto do szło do związku małżeńskiego. Ślub odbył się w kościele św. Mateusza, poczem nowożeńcy udali się do przytułku, aby tam spędzić miodowe miesiące.

Niestety, pożycie małżeńskie nowożeńców nie trwało zbyt długo. Po kilku-nastu dniach pan młody zmarł, pozostawiając wdowę w wielkim żalu.

FRYDERYK BOUTET.

Kobieta, która nie kłamie...

„Nie oczekuj mnie dziś wieczorem, Armandzie. Nie czekaj już na mnie nigdy. Życie nas rozdzieli. Nasza miłość musi się skończyć. Bądź odważny. Jestem nią równie! A, Bóg mi świadkiem, jak cierpię. Niestety, rzeczywistość jest straszna... Chciałam ci to już od wielu tygodni powiedzieć, nie miałam siły. Gdy jestem przy Tobie, opuszcza mnie energia... Ciebie jednego zawsze kochałam, ale nie mogę już dłużej kłamać. — Te ciągłe kłamstwa — to cierpienie nie do zniesienia — a przytem zdarzyły się ostatnio wypadki...”

Eliana Chaudier przerwała pisanie listu, by się namyślić. Co za wypadki mogły zajść, zmuszające ją do zerwania z Armandem Bartige? Ich stosunek trwał od dwóch lat. Eliana była już znudzona. Armand przestał się jej podobać: był za delikatny, spokojny, a zarazem strasznie zadrosny. Jej codzienne wizyty popołudniowe w jego garsonierze przy Passy nudziły ją.

Zapaliła papierosa i wyglądała przez chwilę oknem. Pomyślała o rozpaczliwym Armandzie, gdy otrzymała jej list i uczucie litości wkrađło się do jej serca. Ale była to tylko chwila słabości. Eliana zaczęła pisać dalej:

„Nie powinniśmy się więcej widywać i nie próbuj mnie, Armandzie, odciągnąć od mego postanowienia. Byłam Twoją pod wpływem wielkiej miłości, niestety musi się to wszystko skończyć. Opuścić mego męża z wielu powodów nie mogę. Boję się tego człowieka, jego zemsty, która, gdyby się czegoś domyślił, byłaby straszna...”

Eliana znówu się zatrzymała. Prze-

czytała list. Nie, to wszystko, co napisała, jest głupie... Biedny Armand nie zasługuje na taką odprawę... Czekam na nią teraz. Jeszcze chwila namysłu, i Eliana drze list na drobne kawałeczki.

— Najlepiej będzie, gdy pójdę do niego jeszcze raz i przy rozstaniu krótko i energicznie mu to powiem... List... list może być kompromitującym dowodem...

Eliana bardzo dba o pozory i położenie towarzyskie i w żadnym wypadku nie chciałaby być skompromitowana. Zawsze ze swymi miłośkami była bardzo ostrożna...

Zadzwońiła na pokojówkę, ubrała się starannie i wyszła.

Armand, młody przystojny, blondyn w pyjamie, leżał wyciągnięty na kozetce w oczekiwaniu, gdy nagle rozległ się dzwonek.

— Ukochana! To ty — nareszcie! Eliano! Boże, jakaś ty piękna! — witał rozpromieniony wchodząca. — Z każdym dnem piękniejsza, a moja miłość wzrasta! Słodka, ukochana moja!

Eliana usiadła na kozetce. Armand, kłęcząc, całował jej ręce. Uśmiechała się trochę wzruszona. O szóstej powie mu wszystko...

Parę minut przed 6-tą zasiedli do stoliczka, by wypić, jak zwykle, trochę czarnej kawy.

— Teraz — pomyślała Eliana. — Ale może mam najpierw się ubrać?

— Armandzie, — zaczęła poważnie, — mam z tobą o czemś do pomówienia, bardzo ważnego... Proszę cię tylko, bez zdenerwowania. Jeżeli mnie kochasz,

wysłuchasz spokojnie. Rozchodzi się o nas oboje...

Przerwała. Rozległ się dzwonek u drzwi wejściowych, silny i długi.

— Kto to może być? — szepnęła przerażona.

Armand potrząsnął głową, nadsluchując z niepokoju. Zadzwoniono jeszcze raz.

— Muszę otworzyć, dobijają się, — odparł blady.

Otworzył drzwi. Do mieszkania wszedł wysoki silny człowiek. Mąż Eliany. Próżno usiłował Armand zasłonić sobą wejście do pokoju. Silna ręka usunęła go na bok i po chwili obydwa mężczyźni stali przed Elianą. Ona blada jak chusteczka, którą trzymała w ręce wcisnęła się w najdalszy kąt pokoju. Armand stanął przed nią, jakgdyby usiłował ją obronić.

— Mój panie — zawołał. — To nas...

— Co za najście? — zapytał spokojnie pan Chaudier. — Przecież nie było nagle. Dość mocno przedtem pukałem. Ale niech się pan nie obawia. Ja nie mam przy sobie broni. Takie dramaty uważam za śmieszne i nie chcę być nigdy bohaterem zabójstwa z zazdrości. Ale lubię wiedzieć wszystko i nie znoszę nie-domowień i tajemnic. Anonim (myślę, że odprawiony służący) uprzedził mnie, że pani bywa u pana. Sprawdziłem te wiadomości w biurze detektywów. I dziś powziąłem decyzję. Pani kocha pana, pan odplaca się jej wzajemnością. A więc niech ją pan sobie zatrzyma. Odeślij jeszcze rzeczy, gdzie pani sobie życzy. Do matki pani, tutaj — jest mi to najzupełniej obojętne. Rozwiedzmy się spokojnie i bez skandalu. Zrozumiełicie, nieprawdaż? A więc dobrej nocy!

Uśmiechając się pogardliwie zapalił papierosa i wyszedł.

Eliana i Armand, jeszcze drżący ze zdenerwowania, spoglądali na siebie milcząc, nie zdając sobie dokładnie sprawy z tego, co się stało. Pierwszy oprzytomniał Armand. Gorąco zaczął zapewniać Elianę, że może nań liczyć. Jest szczęśliwy z tego rozwiązania sprawy. Będzie dumny, gdy zostanie jej małżonkiem.

Ona nic nie odpowiedziała. Rozmyślała nad tem, co się stało. Gdyby przystała list, tak jak zamierzała! Mogło się to skończyć wówczas gorzej — pomiędzy jej mężem a Armandem mogła wyniknąć gwałtowna sprzeczka. Dobrze, że Armand jest taki rycerski. Nie tak bardzo bogaty jak pan Chaudier, ale w każdym bądź razie posiada wystarczający majątek. Jest reprezentacyjny, ładny mężczyzna... Ha, niech się stanie.

— Wiem, że mogę na ciebie liczyć Armandzie... — rzekła.

— Tak, kochana, zawsze. Ale powiedz mi, zaczęłaś coś opowiadać nim twój mąż przyszedł. Coś miało nas obojga dotyczyć...

Uśmiechnęła się. Potrząsnęła głową. — Wiesz Armandzie, że nie umiem kłamać. I chciałam ci powiedzieć, nasz stosunek dłużej nie może tak trwać i że jestem zdecydowana się rozwieść i wyjść za ciebie.

— Widzisz, kochana, jaki los był dla ciebie laskawy. Jutro wszczynam w twoim imieniu kroki rozwodowe.

Eliana z uśmiechem patrzyła, jak krztał się po pokoju. I pomyślała, że los był faktycznie dla niej laskawy. Gdyż sprawił, że pan Chaudier przyszedł przed tem, aniżeli zdażyła powiedzieć to, co powinna była powiedzieć kobiecie, która nie kłamie. *Tłum. Ir.*

Magistrat odpowiada na zarzuty

zawarte w komunikacie oficjalnym ministerstwa spraw wewnętrznych. Prezydjum magistratu złoży memorjał p. ministrowi Składkowskiemu.

W związku z opublikowaniem we wczorajszej „Republice” oficjalnego komunikatu ministerstwa spraw wewnętrznych o wyniku lustracji, dokonanej przez komisję ministerjalną, oddział prasowy magistratu nadsyła nam następujące wyjaśnienia.

Komunikat ministerstwa spraw wewnętrznych stanowi wyciąg ze sprawozdania komisji ministerjalnej.

Komunikat powyższy pomija dane sprawozdania, które uzasadniają względy, jakimi kierował się magistrat przy zawieraniu umów na dostawę kostki granitowej oraz przeprowadzenie asfaltowania ul. Piotrkowskiej i Placu Wolności.

Co się tyczy pierwszej sprawy, oficjalne sprawozdanie komisji stwierdza w punkcie 1): „że decydującą przyczyną przy wyborze oferty sowieckiego przedstawicielstwa handlowego oraz podniesie ilości zakupu kostki z 2.000 tonn na 7 i pół tysiąca były

korzystne warunki kredytowe, zaproponowane przez Przedstawicielstwo Sowietów.

Co się tyczy sprawy drugiej, sprawozdanie ustala, „że decydującą przyczyną przy zawarciu umowy z Polskiem Towarzystwem Asfaltowym była zaproponowana przez to Towarzystwo gwarancja bankowa (jeden z banków niemieckich w Berlinie) na wypadek, gdyby asfalty się popsuły. Delegatowi nasuwają się wątpliwości, czy uzyskana forma gwarancji w postaci listu gwarancyjnego banku zagranicznego rzeczywiście da możliwość magistratowi wyegzekwowania w razie potrzeby odszkodowania od banku zagranicznego, a tymczasem magistrat obowiązyany jest za tę gwarancję płacić, co w rezultacie w ciągu 12 lat trwania gwarancji podniesie koszt robót asfaltowych o 120 tys. złotych.

Gwarancji bankowej magistrat żądał wobec ujemnego doświadczenia, jakie miał z racji zepsucia się asfaltów poprzednio ułożonych

przez firmę, która zbankrutowała.

Pominięcie tych okoliczności, stwierdzonych w oficjalnym sprawozdaniu komisji ministerjalnej, gruntownie zmienia faktyczny obraz wyników tej lustracji.

Jeśli chodzi o zarzuty merytoryczne,

to stwierdzić należy, iż umowa z Polskiem Towarzystwem Asfaltowym zawarta została na podstawie wyników przetargu z dnia 25 marca r. b., bowiem firma P.T.A.

przedstawiła najniższą ofertę w wysokości złotych 93.576. Pozostałe oferty opiewały na sumy: zł. 1.034.429 (Warszawskie Przedstawicielstwo Asfaltowe), zł. 1.117.000. (Kocent i Goździewicz), zł. 1.130.189. — „Antoni Bzyl”, złotych 1.263.161. — (Sieczko i Balinger).

W dalszych pertraktacjach z firmą Polskie Towarzystwo Asfaltowe magistrat uzyskał jeszcze korzystniejsze warunki od ofertowych w formie kredytu 70 proc. sumy kosztorysowej, podczas, gdy warunki przetargu przewidywały za płatę gotówkową. Zaznaczyć należy, iż z firm stających do przetargu, poza P. T. A., tylko jedna proponowała kredyt w wysokości 40 proc.

Poza tem oferta Polskiego Towarzystwa Asf. była dla miasta korzystniejsza

od pozostałych z następujących względów:

1) stałe pozycje bez względu na zmianę kosztów robocizny i cen materiałów,
2) niższy koszt konserwacji po upływie 5-letniego okresu konserwacji bezpłatnej.

3) pełna gwarancja bankowa, na co zresztą wskazuje oficjalne sprawozdanie Komisji Ministerjalnej.

Jeśli chodzi o zarzut, że wskutek przeoczenia poważnych pozycji w kosztorysie, ogólny koszt robót przewyższy koszty, określone umową, na sumę około 300.000 zł. — to stwierdzić należy, iż nie dotyczy to wyłącznie umowy z Polskiem Towarzystwem Asfaltowym, lecz okoliczność ta spowodowałaby analogiczne podwyższenie kosztów asfaltowania przy zawarciu umowy z każdą inną firmą.

Co się tyczy umowy na dostawę 7 i pół tys. kostki granitowej, zawartej z przedstawicielstwem handlowym Z.S.S.R.

to umowa ta była dla miasta korzystna ze względu na warunki kredytowe, wysoką wartość materiału i rodzaju obróbki.

Pomimo, iż cena kostki sowieckiej była wyższa niż innych oferowanych, to je dnak wobec możliwości ułożenia z kostki sowieckiej większej powierzchni bruku, niż z kostki szwedzkiej — w ostatecznym wyniku żadnej różnicy w cenie materiału nie było.

Magistrat stoi na stanowisku, iż obydwie te umowy były zawarte z korzyścią dla miasta i swój punkt widzenia przedłożył p. Ministrowi Składkowskiemu w obszernym memorjale, który złożony został na audjencji, jaką p. minister Składkowski udzielił prezydjum magistratu we wtorek, dnia 3 września r.b.

Wyjaśnienia swoje w obszernej formie podał magistrat również do wiadomości publicznej. Konsekwentnie do swojego stanowiska co do przeprowadzenia sprawy asfaltowania ul. Piotrkowskiej magistrat nie dopatruje się z czyjejkolwiek strony wykroczeń, któreby upoważniały do pociągnięcia kogokolwiek do odpowiedzialności karnej.

Szwajcarsey goście w Łodzi.

Wycieczkę finansistów i przemysłowców podejmowali przedstawiciele sfer gospodarczych naszego miasta.

Wczoraj rano na dworzec kaliski przyjechała wycieczka finansistów i przemysłowców szwajcarskich w towarzystwie pierwszego sekretarza poselstwa polskiego w Bernie dr. Skowrońskiego.

Na dworcu oczekiwali wycieczkę przedstawiciele izby przemysłowej - handlowej dyrektor Bajeri i dr. Berkowicz a w imieniu przemysłowców dyrektor Marcelli Barciński.

W skład wycieczki wchodzi następujące osobistości, reprezentujące przeszło miliard fr. szw. Ch. Shnyder de Wensee, generalny dyrektor sp. akc. Banku szwajcarskiego z Zurychu, W. Ruppert — dyrektor naczelny sp. akc. Leu et Comp. dr. A. Jehr — nacz. dyr. związku banków szwajcarskich, A. Dreyfus, dr. G. Lambelat — nacz. dyrektor tow. banków szwajcarskich z Bazylei, V. Gautier — nacz. dyr. związku finansowego z Genewy, P. Gillaud — nacz. dyr. Banku Depozytowego i Kredytowego z Genewy G. Fleury — nacz. dyr. Szwajcarskiego Banku ludowego z Zurychu, A. Schaefer — nacz. dyr. Banku Federalnego, Z. Bałkowski — prokurent tow. banków szwajcarskich z Genewy, oraz nacz. dyrektor tegoż banku — p. Joberg, dr. O. Sulzer — dyrektor sp. akc. B-cia Sulzer z Winterthur, A. Brandt — prezes rady administracyjnej sp. akc. Brandt et Comp., Omega Watch Comp. z Bienne, jednocześnie delegat szwajcarskiej izby przemysłu zegarmistrzowskiego, F. Steiner —

prezes i dyrektor tow. B-cia Steiner, L. Bedner — dyrektor sp. akc. Brow-Boveri z Badenu, J. Gensch — prezes szw. związku importerów bydła z Zurychu, A. v. Arx — delegat szwajcarskiego związku przemysłu wełnianego oraz dyrektor sp. akc. fabryki filcu z Niedergosgen, L. Burler — dyr. naczelny biura zakupów związkowych szwajcarskich z Bazylei.

Poza tem w wycieczce biorą udział: dr. Ch. Burky — profesor uniwersytetu genewskiego, redaktor ekonomiczny „Journal de Genewy” z Genewy, dr. A. Pozzy — adwokat z Daves, sprawozdawca „Schweizerische Handelszeitung” z Zurychu, pełniący obowiązki sekretarza wycieczki.

Uczestnicy wycieczki wprost z dworca udali się do zakładów przemysłowych Szeiblera i Grohmana, gdzie pod kierunkiem dyrektorów dokładnie obejrżeli poszczególne oddziały fabryki, wyrażając podziw zarówno dla wielkości przedsiębiorstw, jak i jego wyrobów.

Z fabryki goście udali się do Banku Handlowego gdzie podejmowano ich śniadaniem przy udziale przedstawicieli przemysłu i sfer bankowych.

Po śniadaniu goście opuścili Łódź, wyrażając podziękowanie za przyjęcie i nieklamany zachwyt nad rozrostem naszego miasta i jego wielką wytwórczością. b.

Młodzież, studująca zagranicą

domaga się wyjaśnienia w sprawie paszportów.

Przed kilku dniami donieśliśmy, w związku z wyjazdem akademików na studia zagranicę, iż ci studenci, którzy kontynuują naukę na zagranicznych uczelniach mogą otrzymać paszport ulgowy na podstawie zaświadczenia wyższej uczelni, a tylko ci, którzy wyjeżdżają po raz pierwszy winni uzyskać przedtem zezwolenie z ministerstwa W. R. i O. P.

W związku z naszą notatką, mającą swe źródło w odnośnym rozporządzeniu ministerstwa spraw wewnętrznych, do redakcji naszej zgłasza się codziennie bardzo wielu akademików, studujących na uczelniach zagranicznych, którzy skarżą się, że mimo, iż są starymi studentami i mają poświadczenia swej uczelni, starostwo grodzkie domaga się od nich uzyskania ponownie zgody ministerstwa oświaty.

Wobec powołania się przez nich na odnośne rozporządzenie M. S. Wew., władze administracyjne odpowiadają, że rozporządzenie to ma moc obowiązującą tylko w czasie ferii Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, a nie podczas ferii letnich.

I tym sposobem piętrzą się przed studentami kolosalne trudności.

Zachodzi tu prawdopodobnie pewnego rodzaju nieporozumienie. Studenci, wyjeżdżający we wrześniu zagra-

nicę, otrzymują paszport z ważnością półroczną, nie potrzebują się więc starać o przedłużenie go, w razie wyjazdu, po 4 miesiącach, na święta Bożego Narodzenia. Tak samo ci studenci, którzy otrzymują prologatę paszportu w konsulacie polskim zagranicą, w lutym na dalsze pół roku, w razie wyjazdu na święta Wielkiej Nocy w kwiecień, a więc po trzech miesiącach, również nie potrzebują w tym okresie starać się o przedłużenie.

Wobec powyższego, zrozumiałą jest rzeczą, że rozporządzenie ministerstwa, traktujące o powrocie z ferii studentów, nie może mieć ograniczenia jedynie do ferii świątecznych, lecz rozciągać się musi i na ferie letnie. Jest to tembardziej logiczne, że rozporządzenie nie określa wyraźnie, o jakie ferie chodzi, uogólniając znaczenie tego słowa.

Uważamy, że sprawa powyższa powinna być wyjaśniona jaknajrychlej. Władze administracyjne muszą zbadać dokładnie przywileje, wpływające z rozporządzenia M. S. Wew. dla starszych studentów, kontynuujących studia i podać do wiadomości publicznej ostateczną ich interpretację. Dziesiątki i setki studentów bowiem, nie wiedzą dokładnie, co czynić, a wskutek tego mają do przezwyciężenia szereg trudności zupełnie zbędnych. (s.)

Przemianowanie ulic

uchwaliła komisja do spraw ogólnych.

Pod przewodnictwem p. Kowalskiego odbyło się posiedzenie radzieckiej komisji do spraw ogólnych.

Komisja uchwałała wniosek magistratu w sprawie podziału miasta na 28 okręgów opiekuńczych oraz zatwierdziła szereg wniosków w sprawie gruntów między gminą miejską Łódź a prywatnymi posiadaczami.

Poza tem — na wniosek magistratu komisja postanowiła przemianować następujące ulice o nieodpowiednich lub powtarzających się nazwach:

- 1) ul. Sikawska — na ul. Staro-Sikawską (ze względu na konieczność odróżnienia od istniejących już ulic Nowo-Sikawskiej i Mało-Sikawskiej);
- 2) ul. Chmielna na ul. Jęczmienna;
- 3) ul. Biała (przy pl. Reymonta) na ul. Nad Jasionią;
- 4) ul. Keniga na ul. Lokatorska (zgodnie z prośbą tow. „Lokator”);
- 5) ul. Grzybową (na Widzewie) na ul. Antonjewska;
- 6) ul. Piąkną vel Nowo-Podgórną (przy ul. Dąbrowskiej) na ul. Nowo-Podgórną;
- 7) ul. Kazimierza (na Radogoszczu) na ul. Marii Piotrowiczowej (mieszkanca Radogoszcza, uczestniczka powstania 1863 r.);
- 8) ul. Zielona (Bałuty) na ul. Zielna;
- 9) ul. Zimna (przy ul. Rzgowskiej) na ul. Lecznicza;
- 10) ul. Złota (Rokicje) na ul. Przyszkole;
- 11) ul. Mostowa (Rokicje) na ul. Władukt;
- 12) ul. Głucha I (przy Dąbrowskiej) na ul. Niższa;
- 13) ul. Głucha II (przy ul. Dąbrowskiej) na ul. Wyższa;
- 14) ul. Ciemna (pomiędzy Młodową a Wrocławską) na ul. Mroczna;
- 15) ul. Ciemna (przy ul. Młodowej) na ul. Podwórzowa.

Dziś i dni następnych!
Arcydzieło słynnej wytwórni amerykańskiej First National.
Najrozkoszniejszy film sezonu
„JARMARK MIŁOŚCI”
Kipiący warem krwi dramat białej niewolnicy najwytworniejszego reżysera George'a Fitzmaurice.
W rolach głównych:
Najpiękniejsza gwiazda Ameryki **Billie Dove**, Najromantyczniejszy kochanek **Gilbert Roland**, Najokrutniejszy „Czarny charakter” **Noah Beery**.
Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyktando A. Czudnowskiego.
Ceny miejsc niższe.

OSOBISTE.
Starosta powiatu łódzkiego Aleksy Rzewski wrócił z urlopu i obiał urządowanie.
W dniu wczorajszym obiał urządowanie nowomianowany naczelnik wydziału administracyjnego urzędu wojewódzkiego p. Aleksander Tymieniecki.
OFIARY
złożone w administracji „Republiki”:
Na „Dom Siero” i sanatorium „Roza-lina” zebrane na zabawie dziecięcej z inicjatywy Krzysji Rajgrodzkiej i Krzysji Orlańskiej w Wągrach pod Rogowem zł. 50.—.

Wesołe historyjki

o znakomitych ludziach.

Znakomity pisarz niemiecki Tomasz Mann był również kiedyś debiutem, kołatającym do drzwi wydawców i mecenasów sztuki i literatury. Pierwszy jego krok na drodze do sławy, zaprowadził go do domu znanego monachijskiego protektora sztuki. Mann wręczył mu swą książkę, prosząc o poparcie wydawnictwa dalszych utworów.

Niewiadomo, czy bogacz przeczytał książkę, czy też rzucił ją do kosza, dość, że gdy Mann zjawiał się po raz drugi, po odpowiedź, odmówił mu jakiegokolwiek poparcia.

— Sądziłem, że pan jest mecenasem — odezwał się Mann.

— Lecz ja nie sądzę, by pan był pisarzem.
— A, w takim razie przepraszam, omylił się obaj — rzekł Mann i odszedł.

**

D'Annunzio pragnął nabyć w jednej z antykwarjary paryskich mały obrazek Madonny, pędzła włoskiego malarza i ołiarował cenę 10,000 franków. Antykwarjusz żądał jednak 15,000 franków. Po dość długich targach, kupiec spojrzawszy nagle na d'Annunzia, przyjrzał mu się uważnie i zamilkł na chwilę, a później wzruszonym głosem rzekł:

— Ponieważ to pan chce kupić ten obrazek, oddaję go panu za 10,000 franków.

D'Annunzio nie posiadał się z dumy. Był uszczęśliwiony, że go poznano na paryskim bruku co było rzeczywistym dowodem wzrastania jego światowej sławy. Zdobył się więc na gest i wypisał czek na 15 tysięcy, prosząc by mu odesłano obrazek do hotelu Claridge.

Na ulicy zauważył, że kupiec biegnie za nim. Odwraca się więc szybko i pyta:

— Czego pan sobie jeszcze życzy?
— Szanowny pan zapomniał mi podać swoje nazwisko! — odrzekł kupiec.

**

Voltaire przejeżdżał któregoś dnia przez Soisson. W hotelu został powitany przez delegację akademii w Soisson. Jeden z delegatów wygłosił płomienną mowę, w której podkreślił, że wita go w imieniu wyższej szkoły, która jest najstarszą córką akademii francuskiej.

— Tak, moi panowie — odparł z przekąsem Voltaire — jest to najstarsza córka, najcenniejsza córka, stara panna, o której już dawno nikt nie mówi.

**

Herman Bahr, Egon Friedell i Roda Roda siedzieli razem na tarasie kawiarni. Roda Roda, który zawsze nosi czerwone kamizelki, skarżył się że coraz trudniej dostać sukno odpowiedniego, czerwonego koloru.

— Ależ to nic łatwiejszego — odrzekł Friedell z bardzo poważną miną. — Zrób tylko kontrakt z jakimś fabrykantem tkanin i z Bahrem, który będzie ci dostarczał surowca, — i wskazał na długą, spadającą na piersi, płomiennoruda brode Hermana Bahra.

**

Jeden z najlepszych chirurgów świata, angielski lord Lister, wezwany został pewnego razu w nocy do bogatego pacjenta. Chory przyjął zbudzonego ze snu lekarza westchnieniem, mówiąc:

— Ach, kochany doktorze, czuję się taki chory, zdaje mi się, że umieram.

Lord Lister bada chorego, a potem mówi:

— Czy pan już sporządził testament?
Nie — odpowiada pacjent, blednac. — Pan przypuszcza, doktorze...?

— Jak się nazywa pański notariusz?
— Ależ drogi doktorze...;

— Niech pan po niego posie!
— Ależ, proszę pana...

— I natychmiast poslij pan także po swego ojca, niech przyjdą też obaj synowie pana.

— A więc naprawdę umieram? — lamentował bogacz.

Lord Lister nic nie odpowiedział. Gdy dyspozycje zostały już wydane i słudzy poszli po notariusza i członków rodziny, lord Lister wstał i zaczął się żegnać.

— Co pan odchodzi panie doktorze? Teraz gdy umieram? — wyjął słabo bogacz.

— Nie, pan wcale nie umiera — odparł chirurg — ale nie chciałem być jedynym, którego wyciągnięto dziś z łóżka, dla pańskiej przyjemności. Zebrał Pick.

Z ruchu wydawniczego.

„Kronika gminy wyznaniowej żydowskiej w Łodzi” ukazała się w druku, jako kwartalnik. Doskonale zredagowany zeszyt w języku polskim i żydowskim omawia sprawy, związane z gminą i zamieszcza sprawozdania z działalności społecznej i finansowej. Jest to pierwsze tego rodzaju wydawnictwo w Polsce i może służyć jako wzór wydawnictw sprawozdawczych nie tylko żydowskich, ale i polskich ze względu na swą celowość i metode opracowania.

B. P.

Salomea z Konów Goldstadtowa

po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w piątek, dnia 30 sierpnia r. b., przeżywszy lat 68.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu przedpogrzebowego przy cmentarzu izraelskim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w niedzielę, dnia 1 września r. b. punktualnie o godzinie 1-ej po południu, o czym zawiadamiają pogrążone w głębokim smutku

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

Dzieci i rodzina.

Niech pan kupi kwiatek!.

Kochamy kwiaty, ale nie znosimy natrętów. Sprzedawcy uliczni nagabują przechodniów

Na Placu Wolności, tuż obok magistratu rzuca się przechodniowi w oczy kwiecisty kobierzec mieniący się wspaniałymi barwami tęczy. Tysiące kwiatów w dzbanach, garnkach i innych naczyniach z wodą, ustawionych jedno przy drugim, tworzą barwną polankę.

W miejscu tem odbywa się największa w Łodzi, za wyjątkiem placów targowych, uliczna sprzedaż kwiatów. Stoiska z kwiatami spotykamy również we wnękach bram w różnych punktach ulicy Piotrkowskiej, Narutowicza i innych. Różnokolorowe kwiecie mile pieści wzrok przechodnia i zachęca do kupna. Sprzedawczynie i sprzedawcy kwiatów nie mogą uskarżać się na brak klientów, gdyż niema chyba człowieka, któryby nie lubił kwiatów. I dlatego stoiska z kwiatami są mile widziane i licznie odwiedzane przez kupujących.

Lecz o ile uliczne stoiska z kwiatami nikomu nie przeszkadzają, o tyle „lotni” kwaciarze i kwaciarki są istną plagą. Niema dosłownie miejsca, gdzieby można było uchronić się od natrętnych sprzedawców. Sprzedają kwiaty 7—8-letni chłopcy i 12—15-letnie dziewczynki, sprzedają je mężczyźni i kobiety w sile wieku i stare kobiety, które ze sprzedaży kwiatów uczyniły nowy sposób żebrania.

Nie można spokojnie przejść przez ulicę, by nie być zaczepionym przez kwaciarkę, która tak długo molestuje, póki się nie kupi kwiatka, lub nie ofuknie ostro uprzykrzonej dziewczyny.

W wypadkach, gdy mężczyzna jest

na ulicy lub w lokalu w towarzystwie kobiety, los jego jest nie do pozazdroszczenia. Co kilka kroków jest on nagabywany przez natrętą sprzedawczynię kwiatów, pozbycie się których jest prosto niemożliwe.

— Niech pan kupi kwiatek dla tej pani! Tylko dwadzieścia groszy! Niech pan kupi!

I dla świętego spokoju mężczyzna kupuje kwiatek. A po kilku krokach jak z pod ziemi wyrasta nowa „inkwizytorka” i znów żebrzący, jak brzęczenie uprzykrzonej muchy głos:

— *Mój złoty panie, niech pan kupi dla tej ładnej pani kwiatek!*

I tak do nieskończoności.

Nie uchroniony jest człowiek od tych nagabywań, siedząc w cukierni, kawiarni, czy restauracji. Co chwile podchodzi do stolika jakaś dziewczyna lub chłopak i proponują kupno kwiatów. Nie można spokojnie zjeść obiadu, nie można przeczytać gazety, nie można spokojnie porozmawiać. Co kilka chwil słyszy się do pasji już doprowadzający głos:

— Niech pan kupi kwiatek!

Czy nie znajdzie się na tę plagę żadnego sposobu? Czyż nikt nie zajmie się tem, żeby można było spokojnie przejść ulicą lub posiedzieć w kawiarni, nie będąc zaczepianym przez niepowołanych sprzedawców? Chcący sobie kupić kilka kwiatów może skutecznie to w kwiaciarni lub w stoiskach z kwiatami. Kupując u „lotnych” kwaciarek, popiera się osoby, szukające łatwych zarobków.

Turniej tenisowy w Helenowie

Wspaniałe zwycięstwa braci Stolarów. — Marszewski wyeliminowany z gry pojedynczej panów.

Trzeci dzień międzynarodowego turnieju tenisowego w Helenowie przyniósł kilka sensacyjnych wyników, z których wymienić należy w pierwszym rzędzie porażkę Marszewskiego do J. Stolarowa oraz Tews do M. Stolarowa.

Naogół w dniu wczorajszym gry stały na znacznie wyższym poziomie, aniżeli w pierwszych dwóch dniach. Zainteresowanie turniejem wzrasta z minuty na minutę i publiczność coraz liczniej odwiedza korty helenowskie.

Wyniki techniczne wczorajszego dnia przedstawiają się następująco:

Gra pojedyncza panów:
Tews — Mehlo — 6:0, 6:1.
M. Stolarow — Tews 6:1, 6:1.
Reznik M. — Popławski 1:6, 5:7.
Kimmel — Goldstein 2:6, 7:5, 6:3.
Kimmel — Popławski 6:4, 6:0.
Ejfferman — Andrzejewski 6:2, 5:7; 6:2.

Bauer — Pohoryles 1:6, 6:3, 6:4.
Bauer — Lautner 6:2, 6:4.

J. Stolarow — Marszewski 6:2, 6:2.

Gra podwójna panów:
Ejfferman, Künzel — Pohorales, Alt-

schüller 6:3, 6:2.
Goldstein, Andrzejewski — Stetka,

Wagner 7:5, 6:5.

Spodenkiewicz, Sulikowski — Karajol, Ferster 6:2, 6:2.

Ejfferman, Kimmel — Karajol, Ferster 6:4, 6:1.

Grohman, Städtlender — Marszewski, Steinert 6:3, 6:3 (walc).

Gra podwójna pań i panów:

Scarbowska, Kimmel — Racjberska, Ejfferman 6:4, 6:4.

Schejbl, Steinert — Eckersdorf, Schröder 6:3, 6:1.

Gra pojedyncza pań z wyrównaniem:

Janzanka — Kühnel 6:2, 6:2.

Schejbler — Biederman 6:4, 6:1.

Eckersdorf — Stoszkowska 6:2, 6:2.

Scheunertówna — Kumant 2:6, 3:6.

Racjberska — Eckersdorf 6:4, 6:2.

Szczegółowe sprawozdanie w „Expressie”.

Historje, jakich mało...

72 lata w zakonie.

W klasztorze w Merckem, koło Namur, w Belgii odbyła się ostatnio niezwykła uroczystość. Oto przebywająca w tym klasztorze zakonnica, siostra Joanna, urodzona 26 czerwca 1829 roku, obchodziła stulecie swych urodzin. Siostra Joanna pochodzi z Bretanii i przed siedemdziesięciu dwu laty wstąpiła do zakonu w Lyonie. Po piętnastu latach wysłano ją do Belgii w charakterze pielęgniarki w szpitalach i przytułkach klasztornych. Pracę tę pełniła siostra Joanna bez przerwy przez 53 lata i dopiero przed 4 laty z powodu podeszłego wieku i całkowitej głuchoty musiała ją porzucić, pomimo że do dziś zachowała zdrowie. Siostra Joanna jest prawdopodobnie najstarszą na świecie zakonnica.

3.500.000 dolarów za rozwód.

Ze rozwód jest w Stanach Zjednoczonych zgoła niezwykłym interesem, o tem najlepiej świadczy wysokie kwoty odszkodowań, jakie na mocy wyroków sądów muszą płacić ci z pośród Yankesów, którym z tych, czy innych względów własna żona wydała się nieodpowiednią. Ostatnio np. znany miliardier, „król żelazny” O. F. Woodward po długim procesie uzyskał rozwód ze swą żoną, musiał jej zapłacić jednak dwa miliony dolarów odszkodowania, a prócz tego po 750 tysięcy dolarów za każde z dwojga jej dzieci, razem więc rozwód kosztował „króla żelazny” wcale okrągłą sumkę 3 i pół miliona dolarów.

*****

Dr. M. WOLFSON
powrócił.

*****

10-letni chłopiec
wyratował topielca
w oczach obojętnego
tłumu

Bydgoszcz, 30 sierpnia.

We wsi Pleszowo w powiecie grudziądzkim kilkoro dzieci kapalo się w miejscowym jeziorze.

W pewnej chwili jeden z kąpiących się chłopców 12-letni Bilecki natrafił na głębie i zaczął tonąć. Pomimo iż na brzegu znajdowało się kilkanaście osób, nikt nie pośpieszył tonącemu dziecku na pomoc.

Dopiero przechodzący 10-letni chłopiec Walter Bresch, spostrzegłszy tonącego, wskoczył do wody, dał nurka i wyciągnął nieprzytomnego już Bileckiego na brzeg. Po dłuższych zabiegach, Bileckiego udało się przywrócić do życia.

Bohaterskiego wybawcę przyjęto entuzjastycznymi okrzykami.

„Karuzela Grzechu”

W rolach głównych:

Mikołaj Kolin
Fröhlich Lisenko
i Betty Astor

następny program **w Grand-Kinie** wytw. UFA.

POSTULATY WŁÓKIENNICZWA.

Memorjał izby przemysłowo-handlowej, złożony p. ministrowi przemysłu i handlu.

W tych dniach łódzka izba przemysłowo-handlowa złożyła ministrowi przemysłu i handlu memorjał o stanie i postulatach włókiennictwa. Jest to praca, obejmująca kilkadziesiąt stron pisma maszynowego. Składa się na nią analiza strukturalnych przyczyn kryzysu, dalej przyczyn szczególnych obecnego ostrego przesilenia, wreszcie wnioski, dotyczące środków zaradczych. Memorjał ten, nie zawierający zresztą nic takiego, co dałoby się określić jako „novum”, stanowi jednak pod ręczne resume, mogące zorientować miarodajne czynniki o sytuacji w przemyśle tutejszym.

Wśród przyczyn strukturalnych podkreślono następujące:

- a) dewastacja kapitałowa spowodowana zniszczeniami wojennymi oraz rekwizycjami okupantów;
- b) osłabienie finansowe, spowodowane koniecznością modernizacji aparatu wytwórczego w związku ze zmianą rynku zbytu;
- c) osłabienie odporności w okresach przejściowych dekonjunktur zbytu wskutek zaznaczonego braku podstaw finansowych;
- d) konieczność nadmiernie silnego forsowania zbytu, wywołującego destruktywną konkurencję;
- e) nadmierny nacisk podatkowy utrudniający kapitalizację, czego następstwem jest przewlekłość strukturalnego kryzysu.

Kryzys konjunkturalny zarysowany jest jak następuje:

Włókiennictwo produkuje artykuły, których konsumpcja spada przy najślabszej dekonjunkturze. W związku z tem szczególnie dotkliwie odczuło ono ogólną recesję gospodarczą, zwłaszcza że podstawowy i najliczniejszy konsument, jakim jest rolnictwo, znalazł się w wyjątkowo krytycznej sytuacji, wywołanej m. in. wadliwymi posunięciami polityki zbożowej i aprowizacyjnej. Zalegające na składach zapasy towarów mogły być zbyte przy najdalej idącym rozluźnieniu warunków zapłaty, co osłabiło czujność kredytową przemysłu i spowodowało w następstwie straty wskutek niewypłacalności odbiorców.

Wśród środków zaradczych wyliczono te, które zastosowane być winny niezwłocznie oraz te, które nadają się do zastosowania na dalszą metę.

Do bezzwłocznych środków memorjał zalicza:

- 1) umożliwienie poprawy siły nabywczej szerokich mas konsumentów przez zlikwidowanie błędnej polityki interwencyjnej i umożliwienie rolnikowi rentownego eksportu;
- 2) sprzyjanie kartelizacji przemysłu pojęte jako środek względnie możliwego i względnie osiągalnego unormowania produkcji z jednej strony, a regulacji i uzdrowienia stosunków z drugiej strony. Państwowe sprzyjanie nieobowiązkowej kartelizacji polegać miałyby na m. in. udostępnieniu członkom kartelu szczególnych ułatwień.

W związku z tym postulatem, wysunięty jest postulat udostępnienia kredytów lombardowych pod zastaw towarów, co racjonalnie osłabiłoby dezorganizujący nadmiar podaży;

3) pomoc w zakresie eksportu, którego wykorzystanie przyczynić się może do odprężenia kryzysu zbytu we-

wnętrznego, tudzież do zaktywizowania bilansu handlowego. Do środków pomocy eksportowej zaliczono: wdrożenie kroków celem wyjednania wydatnej niższej ceł rumuńskich na nieliczne eksportowane przez łódzki okręg gatunki tkanin w drodze rewizji konwencji z 1921 roku; zakończenie pertraktacji w sprawie traktatu handlowego z Chinami, będącemi drugim co do rozmiarów rynkiem zbytu włókiennictwa; przyspieszenie zawarcia traktatu z Litwą i Z. S. S. R. również rewizja traktatów z państwami bałtyckimi i Bliskiego Wschodu; rozbudowa umów w sprawie tranzytu, zwłaszcza do Persji i Chin.

W notesiku businessmana.

REPARYCJA KREDYTÓW REJESTROWANYCH jest w pełnym toku. Państwowy Bank Rolny, dysponujący kwotą 4,000,000 zł., będzie tę akcję prowadził za pośrednictwem swych 11 oddziałów i organizacji spółdzielczych rolniczych. Niezależnie do tego Państwowy Bank Rolny będzie dla tej akcji przeznaczał i własne środki.

Co się tyczy zużytkowania kredytu wyasygnowanego dla rolnictwa przez Bank Polski (30 milionów zł.); to do dnia dzisiejszego zapotrzebowanie zgłoszeń ze wszystkich stron kraju wynosi 22,000,000 zł. Suma ta została przez Bank Polski przyznana bankom prywatnym, którym powierzono przeprowadzenie całej akcji kredytowej.

Ażeby sobie wyobrazić dokładny obraz zużytkowania sum zapotrzebowanych, polecił Bank Polski wszystkim zainteresowanym bankom, ażeby do 31 b.m. złożyły sprawozdania o kredytach zgłoszonych i udzielonych w związku z tą akcją.

ZIAZD JUBILERÓW, ZŁOTNIKÓW, ZEGARMISTRZÓW odbył się w Poznaniu z udziałem około 200 osób. Obradom przewodniczył p. Szulc. Do prezydium powołano p. Arien Brandta, przedstawiciela Szwajcarskiego Przemysłu zegarmistrzowskiego. Zebrani wybrali szereg komisji, które opracowały projekty rezolucji.

NAJWIĘKSZE TRUDNOŚCI przy likwidacji mienia b. rosyjskich osób prawnych na terenie polskim nasuwają się przy likwidacji b. rosyjskich towarzystw ubezpieczeniowych „Rosji”, „Zycie”, „St. - Petersburskiego”. Wjelka różnorodność umów ubezpieczeniowych komplikacje prawne, wynikające z konieczności uwzględnienia okoliczności istotnych, wreszcie spadek waluty, powodują, że przeprowadzenie tych likwidacji wymaga znacznego nakładu pracy.

Do dalszych środków pomocy eksportowej zaliczono rozbudowę systemu zwrotów ceł za barwniki, a to w sposób popierający — wbrew dotychczasowemu systemowi — również i eksport tkanin szlachetniejszych.

Dalej wskazano potrzebę wprowadzenia w życie systemu bonifikowania podatku obrotowego przy wywozie za poprzednie fazy produkcji, przyczem stawki bonifikaty byłyby zafiksowane, co umożliwiłoby eksporterowi racjonalną kalkulację. Wreszcie zalecono stworzenie ubezpieczenia kredytów eksportowych przy udziale państwa tem konieczniejszego, ile że eksport kieruje się

głównie do krajów egzotycznych przy wysokim stanie ryzyka;

4) pomoc w zakresie podatkowym. Izba w szczególności domaga się przestrzegania w praktyce wymiarowej też N. T. A.; zapewnienia najdalej idących ułatwień przy zapłacie i rozterminowaniu zaległych i bieżących podatków oraz poniesienia rujnujących egzekucji; ograniczenia nadmiernie rozwiniętej działalności skarbowych biur informacyjnych, zniechęcających do prowadzenia ksiąg; wprowadzenia jawności w dziedzinie wymiaru podatkowego; poniesienia praktyki wymiarowej kwestionującej przy podatku dochodowym potracalność odsetek z tytułu dyskonta prywatnego i ulicznego;

5) pomoc dla hurtowych firm handlowych włókienniczych, które obecnie nie mogą normalnie pracować i nie korzystają z żadnej pomocy kredytowej. Tutaj zaleca się: **zapewnienie kredytu dyskontowego w Banku Polskim; rozszerzenie kredytów redyskontowych dla banków kupieckich; pomoc dla współdzielni kredytowych drobnego kupiectwa.** Zapewnienie handlowi odpowiednich kredytów przyczynić się może wydatnie do uzdrowienia kalkulacji i stworzenia podstaw do realnego, a nie sztucznego obniżenia cen;

6) pomoc w zdobyciu długoterminowego kredytu, którego brak powoduje konieczność zaspakajania części zapotrzebowania w tej dziedzinie w sposób nienaturalny, mianowicie z kredytu krótkoterminowego.

Jako dalsze środki zaradcze wyliczono:

1) pomoc w odzyskaniu odszkodowania za bezprawne rekwizycje i dewastacje wojenne;

2) zasadnicza reforma naszego ustroju podatkowego, w szczególności reforma podatku obrotowego w sposób, który sprzyjałby kapitalizacji społecznej. Wysunięte postulaty podatkowe odpowiadają ustalonym i już niejednokrotnie zaznaczanym tutaj stałym żądaniom sfer gospodarczych;

3) złagodzenie ciężaru związanego z przerostem ustawodawstwa socjalnego, w szczególności redukcji świadczeń na rzecz kas chorych, ubezpieczenia pracowników umysłowych, zniżenia składek funduszu bezrobocia. Tutaj podniesiono postulat rewizji postanowień o czasie pracy, najkrótszym w Europie, jako też o długości urlopów robotniczych;

4) przyspieszenie i zrationalizowanie sądowej procedury windykacyjnej, tudzież prawa upadłościowego, co dla włókiennictwa dokonyującego gros tranzakcji w formie kredytowej, posiada szczególne znaczenie;

5) reforma taryf kolejowych w parze z wszelkimi udogodnieniami technicznymi i gospodarczymi umożliwiającymi przemysłowi włókienniczemu prowadzenie bawelny via Gdańsk i Gdynia;

6) poparcie w zakresie dokształcania zawodowego pracowników, których w poszczególnych gałęziach (zwłaszcza w przemyśle dzianym) daje się odczuć brak.

Czytajcie „EXPRESS WIECZORNY”

Sluchaj OBYWATELU!

Spokój, fortunę, dobrobyt, zdrowie, równowagę ducha zaznasz, kupując los

5-ej klasy 19 Lot. Państw.

w słynnej z wielkich wygranych kolekturze

E. LICHTENSTEIN

Oddziały w ŁODZI:

I. Piotrkowska 72, (Gmach Grand-Hotelu)
II. Piotrkowska 11.

CENTRALA: WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 146.

Ciągnięcie już 7-go września do 9 października r. b. w!

Gł. wygrana 750.000 Gł. wygrana

i wiele, wiele innych imponujących sum.

Co drugi los wygrywa!!! — Szczęściu sam drzwi otwórz!!! — Obywatelu! Nie kto inny, lecz samo szczęście Cię wzywa!!! — Wzbogaciliśmy już tysiące Rodzin!!! — Wyplaciliśmy miliony, miliony złotych!!!

Zamówienia prowincji załatwiamy odwrotną pocztą.

Firma egz. od 1835 r. — — — Należność wpłacać można do P. K. O. konto 64-209.

Gimnazjum Męskie
Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej
wśród Żydów w Łodzi, Pomorska 48
 z prawami gimnazjów państwowych

Podaje do wiadomości, że wpisy odbywają się codziennie (z wyjątkiem sobót) w godzinach kancelaryjnych.

Uczniowie, którzy uczeszczali do Gimnazjów Szakina, nie płacą wpisowego i traktowani są na równi z uczniami wyżej wymienionego gimnazjum.

Otwiera się klasy wstępne A, B, C.

Dyrektor **Szymon Herman.**

Spółeczne Polskie Gimnazjum Męskie w Łodzi
ul. Pomorska 105
 tel. 32-18.

Kancelarja czynna codziennie od godz. 11—1.

Początek lekcji dnia 3 września o godz. 9 rano.

Dyrekcja Państwowej Szkoły Włókienniczej w Łodzi
Żeromskiego 115

Podaje do wiadomości, że zapis kandydatów na kursy wieczorowe przedmiotów: tkactwa, dziewiarstwa i farbiarstwa kończy się dn. 13 września r. b. Egzamin pisemny z języka polskiego i matematyki odbędzie się w poniedziałek, dn. 16 września r. b. punktualnie o godz. 7-ej wieczorem. Początek wykładów w czwartek, dn. 19 września r. b. o godz. 7-ej wieczorem.

Dyrekcja Państwowej Szkoły Włókienniczej w Łodzi
Żeromskiego 115

Podaje do wiadomości, że egzaminy sprawdzające z języka polskiego, matematyki i rysunków odręcznych oraz badania psychotechniczne kandydatów na wszystkie wydziały tej szkoły rozpoczynają się w poniedziałek, dnia 2 września r. b. o godz. 8-ej m. 30 zrana punktualnie.

Gimnazjum Humanistyczne Męskie
J. KACENELSONA
 Cegielniana 28, tel. 51-79.

Zgłoszenia nowowstępujących uczni odbywają się codziennie.

Początek zajęć 3 września.

Gimnazjum Żeńskie
Klary Wolfsonowej
 POMORSKA 18 (w ogrodzie).

Przy gimnazjum przedszkole „Świat Dzieciątę” od 3 1/2—7 lat.

Zapisy ucznie do wszystkich klas odbywają się codziennie od 10—1 i od 4—6 pp.

UWAGA! Dla nowowstępujących do kl. 7-ej oraz dla drugorocznych znaczne ulgi w opłacie szkolnej.

Z prawami Gimnazjów Państwowych
Żeńskie Gimnazjum Tow. „KULTURA” w Łodzi
 Piotrkowska 85

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje sekretarjat codziennie od 10-ej do 1-ej po poł.

Opłaty niskie.

Za dzieci urzędników państwowych wpłaca czesne Skarb Państwa.

Za dzieci pracowników tramwajowych, urzędników i pracowników magistrackich odnośne instytucje.

STENOGRAFJI
 (polskiej i niemieckiej)

wyucza systemem przyspieszonym (nauka uproszczona)

HENRYK BERMAN
 ul. Przejazd 19 (wprost poczty) Tel. 36-05
 (Kilińskiego 93)

Początek nauki — we wrześniu.

Informacje i zapisy codziennie od 10 — 11 i od 6 — 8 wiecz.

Gabinet kosmetyki
 leczniczej i toaletowej
 Absolwentki Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Odeskiego

Z. SZWALBE
 Zielona 17
powróciła z Wiednia.

Usuwanie wszelkich defektów cery. Masaże. Pielęgnacja włosów. Usuwanie łupieżu. Beauté.

Godziny przyjęć 10—2 4—8.

Letnisko
„Teofilów”
 nad Pilicą, via Tomaszów-Maz.

Pensjonat R. Rozenbaumowej i D-rowej M. Bergmanowej

posiada wolne pokoje na mies. wrzesień.

Ceny niższe. Zgłoszenia na miejscu.

FRYZJER
ADAM
 powrót, Piotrkowska 144, tel. 20-75.

Wezwanie.

Magistrat m. Łodzi na podstawie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58/1925 poz. 411) niniejszym wzywa Zarząd Sp. Akc. Manufaktury Bawelnianej B. Spreiregen w Łodzi do odbioru w lokalu biura Wydziału Podatkowego (Plac Wolności Nr. 2, piętro I pokój 23) za wladomienia tutejszej Izby Skarbowej z dnia 12 czerwca 1929 roku — L. 36455/11-5/28.

Nieodebrane w terminie 3 tygodni od daty niniejszego wezwania zawieszono w myśl art. 122 cytowanej ustawy za do-ręczone.

Łódź, dnia 29 sierpnia 1929 roku
 Magistrat m. Łodzi.
 Prezydent (—) B. ZIEMIECKI.
 Przewodniczący Wydziału Podatkowego: (—) L. KUK.

KONKURS.

Magistrat m. Łodzi rozpisuje dla architektów polskich nieograniczony konkurs na wykonanie szkiców na budowę szkoły powszechnej 13-klasowej przy ul. Rokicińskiej nr. 41 w Łodzi.

Termin składania prac konkursowych upływa w dniu 15 października 1929 roku.

Plan sytuacyjny terenu, przeznaczzonego pod budowę szkoły jak również program i warunki konkursu wy-daje bezpłatnie Wydział Budownictwa, Magistrat Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 51.

Plan sytuacyjny terenu, przeznaczzonego pod budowę szkoły jak również program i warunki konkursu wy-daje bezpłatnie Wydział Budownictwa, Magistrat Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 51.

Magistrat m. Łodzi.

Koncesjonowane kursy
STENOGRAFJI
Mieczysława Garzteckiego

z prawem wydawania świadectw. Tam, że: 1) specjalne kursy stenografii dla zaawansowanych, 2) nauka stenografii niemieckiej.

Zapisy i informacje codziennie od 2 września od g. 6—9 wiecz., ul. Cegielniana 58.

Początek wykładów 10 września.

PLACE z lasem
 do sprzedania.

W wiadomości w sklepie Dziwińskiego obok przystanku Ruda.

Wojazer
 dobrze ustosunkowany na Śląsku w branży odpadków czesanych **poszukiwany natychmiast.**

Oferty sub „Natychemiast” do „Republiki”.

Gimnazjum Wieczorowe dla Dorosłych
 (z prawem wydawania świadectw)

A. WIERZBICKIEGO
 ul. Piotrkowska 85

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje sekretarjat codziennie od 6-ej do 8-ej wieczorem.

Początek lekcji 4 września b. r.
Lekcje codziennie od godz. 19-ej.

Opłaty niskie. Opłaty niskie.

Z pełnymi prawami gimn. państw. (Kategoria A)

Gimnazjum Żeńskie
MARJI HOCHSTEINOWEJ
 w Łodzi, Wólczańska 23, tel. 14-27.

Zapisy ucznie w godzinach biurowych.

Przy gimnazjum „Dom Dzieciątę” Syst. prof. **MONTESSORI**

Gimnazjum Żeńskie
Eug. JASZUNSKIEJ-ZELIGMANOWEJ
 POLUDNIOWA 18, TEL. 68-82.

Zapisy nowowstępujących ucznie codziennie od godz. 11—1 i od 5—7 p. p.

Przy gimnazjum „Dom Miluńskich” syst. prof. **Montessori**

Podaje się do wiadomości, że wpisy dla uczniów odbędą się w dn. od 25—31 sierpnia r. b. w godz. między 10—12 przed południem.

Uczniowie nowowstępujący i uczniowie dawnego **gimnazjum Szakina** muszą zgłosić się osobiście i przedłożyć dokumenty.

Egzaminy wstępne odbędą się 1 i 2 września o godz. 9-ej rano.

Dyrekcja i Zarząd
Gimnazjum Męskiego Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów w Łodzi, ul. Pomorska 48.

Codziennie świeży
KEFIR

poza własnościami leczniczymi, dla osób zdrowych prosto z lodu na drugie śniadanie i podwieczorek. Teżże firmy znakomitą śmietankę sterylizowaną poleca jedyny w Łodzi

Zakład Kefirowy
K. SIGALINA Narutowicza 6
 Nr. tel. 46-40.

Pielęgniarka
 lub posługaczka

z praktyką szpitalną potrzebną. Zgłaszać się od wtorku Rozenfeld, Skwerowa 13, od 9 r.—12-ej.

Oryginalną
gumę indyjską

biała do zelowania we wszystkich grubościach i w dowolnych ilościach sprzedaje **Fabryka Obuwia WEINLEN** Łódź, St. Żeromskiego 99. Tel. 60-99.

LOKAL
fabryczny

parterowy 120—150m² poszukiwany. Pośrednicy niewykluczeni. Oferty „X. Y.”

PENSJONAT
IRENY DAWIDOWICZOWEJ
Benzell - Smolarnia

Stacja Zakowice (dojazd dogodny). Zawiadamia się szanowna publiczność że w miesiącu wrześniu pensjonat będzie czynny. Wiadomość: u p. Turner, ul. Juliusza 37.

Lecznica SANITAS
 ul. CEGIELNIANA 29
Gabinet wenerologiczny
D-ra S. KANTORA
 dla leczenia chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych

Komiwojazer

z branży galanterijnej dobrze wprowadzony w całej Rzeczypospolitej **poszukuje przedstawicielstwa**

fabryki, pończoch, bielizny, trykotów, materiałów damskich i męskich. Kra-watów i wyrobów dzianych. Oferty pod „K.” do adm. tego pisma.

Prywatna Szkoła Powszechna
SZ. ZIELONKI
 ul. Wschodnia nr. 68/70

przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny 1929/30 od lat 6 i przygotowuje gran-townie do szkół średnich. Szczegółowy nacisk szkła kładzie na język hebrajski i przedmioty judaistyczne. Sprawy komisji powszechnego nauczania za-latwia kancelarja szkoły.

PLAC
 do wydzierżawienia

15.000 □ łokci ogrodzony, nadający się na ogrodnictwo, położony między ul. Tkacką a Parkiem 3-go Maja, w dzielnicy zabudowań domków oficer-skich.

Blisze informacje w składzie farb z ul. Przejazd 4.

Długoletni sprzedawca
 przyjmie posadę przedstawiciela sprzedawcy wojazer

gwarantuje obroty

na Łódź i Województwo, posiadam szerokie znajomości w urzędach Pań-stwowych, Komunalnych Fabrycznych

Oferty pod „Pensja i artykuł”. Nr. kwitu Redakcji 18833.

DARMO

NA SEZON SZKOLNY

poleca po bardzo niskich cenach wszelkie materiały piśmienne

LEON TYBER

Lódź, Piotrkowska 49. Telefon 633.

UWAGA! **UWAGA!**

Każdy kupujący otrzymuje **darmo** za sumę:

Wieczne pióro z pompką i uchwytem	Komplet cyrki z grafionem oraz zapasowymi ołówkami w pudełku lub pierwszorzędny scyzoryk
zł. 5.- Najlepszy ołówek reklamowy	zł. 15.-
Wieczne pióro z pompką i uchwytem	14-to karatowe złote wieczne pióro „Napoleon” z gwarancją
zł. 10.- Temperówka do ołówków najnowszej konstrukcji	zł. 25.-

Patent 1000 1928, 1000 1929, 1000 1930, 1000 1931, 1000 1932, 1000 1933, 1000 1934, 1000 1935, 1000 1936, 1000 1937, 1000 1938, 1000 1939, 1000 1940, 1000 1941, 1000 1942, 1000 1943, 1000 1944, 1000 1945, 1000 1946, 1000 1947, 1000 1948, 1000 1949, 1000 1950, 1000 1951, 1000 1952, 1000 1953, 1000 1954, 1000 1955, 1000 1956, 1000 1957, 1000 1958, 1000 1959, 1000 1960, 1000 1961, 1000 1962, 1000 1963, 1000 1964, 1000 1965, 1000 1966, 1000 1967, 1000 1968, 1000 1969, 1000 1970, 1000 1971, 1000 1972, 1000 1973, 1000 1974, 1000 1975, 1000 1976, 1000 1977, 1000 1978, 1000 1979, 1000 1980, 1000 1981, 1000 1982, 1000 1983, 1000 1984, 1000 1985, 1000 1986, 1000 1987, 1000 1988, 1000 1989, 1000 1990, 1000 1991, 1000 1992, 1000 1993, 1000 1994, 1000 1995, 1000 1996, 1000 1997, 1000 1998, 1000 1999, 1000 2000

DARMO

Dziś sprzedaży reklamowej

ostatni dzień!!

Duży wybór swetrów, pulowerów, trykotów, torebek szali, aksamitów jedwabnych ze specjalnym ustępstwem.

A. Spodenkiewicz, Piotrkowska Nr. 150.

Koszule białe	od zł. 13.-
Krawaty	po zł. 3.-
Kołnierze	po zł. 1.50
Kapelusze męskie	po zł. 13.50
Damskie płaszcze jedwabne	nieprzemakalne zł. 48.-

SPECTROL

usuwa wszelkie plamy z wełny, jedwabiu i skóry

SPECTROL

powszechnie używany

EOS-WERK, Gdańsk.

NIELATWOPALNE

Generalne przedstawicielstwo
BRUNO BUCHHOLTZ i S-ka, Piotrkowska 80.

Z prawami gimnazjów państwowych
8-jo kl. Gimnazjum Żeńskie „WIEDZA“
Wschodnia 62, tel. 75-38.

Zapisy nowowstępujących przyjmuje sekretariat codziennie od 10-1 i od 5-7.
Egzaminy we wrześniu.
Dyrektor (—) B. Judelewicz.

ODCISKI

usuwa bezboleśnie brodawki

KLAWIOL

przebieg choroby skórnej

Pogotowie Radiowe!

za 4 zł. miesięcznie twój aparat stale pod naszą kontrolą. Zgłoś się 72-79 „VALVO“, Gdańska 67.

STARSZE PODRĘCZNE

potrzebne do salonu mód Zawadzka 9.

Samodzielna buchalterka

polsko-niemiecka korespondentka, pisząca biegle na maszynie, obżniana również z prowadzeniem kasy. POSZUKUJE POSADY ewent. na wyjazd. Oferty pod „E. F.“

Poszukuje się lokalu fabrycznego

z 35-50 warsztatami tkackimi mechan. angielskimi o szerokości 64-72 do wydzierżawiania. Oferty sub: „R. K.“

DR. MED. H. Rózaner

Lekarz - Dentysta

B. Markus-Nusbaumowa

Dzielnia 9.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla Pań.

Piotrkowska 51 tel. 21-23. Godz. przyjęć 3-7

Dr. med. **H. LUBICZ**

powrócił.

Ceglarniana 43
Tel. 41-32.

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano od 5-8 w. Dla pań oddzielna Poczekalnia od 3-5

Doktor Wołkowyski

powrócił.

Ceglarniana 25
Telefon 26-87

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. przyjmuje od godz. 8-2 i 6-9 w niedzielę i święta 9-1. Dla pań od 5-6 oddzielna poczek.

Dr. med. **St. Praport**

Gdańska 77 a
telef. 8-95.

ginekolog - urolog

Choroby kobiece i dróg moczowych. Przyjmuje od 3-7 po poł.

Dr. med. **Niewiażski**

specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych ul. Andrzeja 5
Tel. 59-40

Przyjmuje od 8-11 i od 5-9 w niedzielę i święta od 9-1 Oddzielna poczekalnia dla pań

Doktor Łagunowski

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych

przeprowadził się na ul. Piotrkowska 70 (róg Traugutta). tel. 81-83

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10 do 1-ej

Doktor Sotowiejczyk

Chor. skórne i weneryczne.

POWRÓCIŁ

Piotrkowska 99
Tel. 44-32

Przyjmuje codziennie od 2-9 wiecz. prócz niedziel

MIESZKANIE

2-3 pokoje z wygodami poszukiwane, Wiadomość: Biuro „BIP” Piotrkowska 93 m. 9.

Kupno i sprzedaż

BIZUTERIE kupuje. Pełna wartość płace. Solidne traktowanie „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu.

UBIORY męskie, damskie obuwię, swetry na wyplatę. Piotrkowska 37, III wejście, 1 piętro;

BIZUTERIA, zegarki na raty, ceny gotówkowe „Preciosa”, Piotrkowska 123 w podwórzu.

PIWIARNIA do sprzedania oraz 3 piwnice przy piwiarni. Wiadomość: Telefon 72-42.

MAM do sprzedania 19 mózg ziem. Cena bardzo przystępna w powiecie kutnowskim. Wiadomość: Łódź, ulica Lipowa nr. 78, Cetner.

MOTOR elektryczny od 3 do 3 koni (220 volt) używany, lecz w dobrym stanie poszukiwany. Oferty z podaniem ceny sub: „Motor używany”, 31

MEBLE - pokój stołowy do sprzedania, Traugutta 5, m. 5 godz. 8-11 rano

DO SPRZEDANIA dom nowy murowany. Wiadomość: ul. Drewnowska 110

Lokale

VIS-AVIS Szkoły Handlowej, ul. Narutowicza jest pokój umeblowany dla 1 lub 2 uczni z całodziennym utrzymaniem przy intel. izraelskiej rodzinie do wynajęcia. Oferty do „Republiki” sub: „L. Z.” 31

POKÓJ umeblowany z utrzymaniem do wynajęcia Zawadzka 1, m. 16. 31

POSZUKUJE urzędzonego pokoju w pobliżu ulicy Piłsudskiego. Oferty pod „Najwyższej gimnazjalny” 31

DWA pokoje umeblowane oddzielne wejście, razem lub pojedynczo do wynajęcia, Andrzeja 46, m. 16. 31

PROFESOR gimnazjalny przyjmie 2 uczniów (uczennice) na stancje z całodziennym utrzymaniem lub bez, Południowa 40, m. 64, od 19-21. 31

POKÓJ duży, ładny wprost z korytarza frontowego ze wszelkimi wygodami do wynajęcia od zaraz. Kilińskiego 49-4, obok Narutowicza. 31

SAMOTNA pani przyjmie do wspólnego pokoju panią lub panię (izraelską). Bezbrodowa, Konstancynowska nr. 49, fr. II piętro. 31

3 UCZNIÓW przyjmie z całodziennym utrzymaniem int. izr. rodzina. Opieka troskliwa. Na żądanie pomoc w nauce oraz konwersacja niemiecka i angielska. Żeromskiego 1, m. 15 od 11-6 31

DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój frontowy z elektrycznym oświetleniem i wszelkimi wygodami, Nawrot nr. 17, m. 15. 31

POKÓJ umeblowany, Żeromskiego 11, m. 9, front, II piętro, tram. 3, 6, 8, 15, 17 31

POKÓJ z niekrepującym wejściem do wynajęcia. Skwerowa 7, m. 3. 31

POKÓJ front. 2 okien, telefon, do wynajęcia, Piotrkowska 29, m. 3, do godz. 5-ej. 31

ODDAM umeblowany ładny frontowy pokój z utrzymaniem lub bez, Południowa 29, m. 14, 1-3 lub 7-9. 31

MIESZKANIE, 1 pokój z kuchnią do odstepienia, Południowa 86, Działoszyńska. 31

DO WYNAJĘCIA 4-pokojowe mieszkanie słoneczne z wygodami. Oferty pod „Złoty 10”. 31

2 LUB 3 pokoje umeblowane frontowe wygodne, niekrepujące wejście zaraz oddam. Kilińskiego 46, III front m. 11. 31

DWA jednokienne pokoje z niekrepującym wejściem w nowo-wybudowane, cichej domu od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia od 2-4-ej ul. Przejazd nr. 52. 31

POKÓJ frontowy słoneczny umeblowany dla 1-2 osób Zielona 65, m. 15 obejrzeć od 9-2 i od 8-ej w 31

PRZYJME na mieszkanie samotnego, ul. Szkolna 21. Wiadomość: u dozorca. 31

UMEBLOWANY czuokienny słoneczny pokój do wynajęcia. Piotrkowska nr. 192, m. 6. 31

DUŻY umeblowany frontowy pokój z balkonem, niekrepujące wejście gaz. elektr. od zaraz do oddania, Gdańska nr. 26, m. 12, III p. Zastać można do 11 rano i od 3-5 po poł. 1

ODNAJME pokój młodemu (ej) izr. z utrzymaniem lub bez, milej widziany uczeń (ca). Wiadomość: Ceglarniana nr. 53, m. 30. 1

PRZYJME kilku uczni (izr.) na stancje z całodziennym utrzymaniem. Troskliwa opieka zapewniona. Pomoc szkolna. Wiadomość: Południowa 2, m. 17. 31

POKÓJ przyzwolcie umeblowany dla jednej osoby do wynajęcia, Gdańska nr. 43, m. 5. 30

PRZYJME dwie uczennice na stancje z całodziennym utrzymaniem, troskliwa opieka zapewniona, Gdańska 43, m. 5 30

DO WYNAJĘCIA pokój frontowy, słoneczny, umeblowany dla pojedynczej osoby od zaraz Plac Dąbrowskiego 3 m. 5. Zastać 1-5. 2

PRZYJME kilku uczni (izr.) na stancje z całodziennym utrzymaniem i praniem, kąpiel w domu. Troskliwa opieka zapewniona. Wiadomość: Piotrkowska 117, m. 44. 1

POKÓJ umeblowany natychmiast do oddania, telefon na miejscu, Piotrkowska 109 I p., front m. 11. 31

Posady

LACINNIK dyplomowany poszukuje zajęcia w szkole lub lekcyj prywatnych. Przygotowania eksternów do matury metoda skrócona. Oferty z podaniem adresu do „Republiki” sub: „Septem” 31

PIELĘGNIARKA - wychowawczyni niemowląt poszukuje posady. Oferty do adm. sub: „Pielęgniarka”. 1

POSZUKUJE płatnej praktyki biurowej, posady kasjerki lub do 1-2 dzieci. Oferty do adm. dla „D”. 2

MŁODY energiczny człowiek fachowiec z branży muzycznej i rowerowej poszukuje posady. Oferty do adm. „Republiki” pod „Energ”. 1

PANNA inteligentna (izr.) o skromnych wymaganiach do 5-letniego chłopca potrzebna. Oferty pis.: Lidzbarski, Pabjanice, ul. Szewska 4. 2

POTRZEBNA zdolna podręczna i uczennica do salonu mód. R. Rogozińska, Piotrkowska 62 front. II piętro. 1

FREBLANKA z kilkuletnią praktyką i znajomością muzyki poszukuje posady. Of. sub: „Freblanka”. 31

POLONISTKA (pełne kwalifikacje) przyjmie posadę w gimnazjum. Oferty do adm. „Republiki” sub: „Magister” 31

POTRZEBNY chłopiec do pomocy w sprzedaży, lat 15. Zgłaszać się Plac Reymonta 3/4, m. 17 i p. 31

SAMODZIELNY buchalter - korespondent w języku polskim i niemieckim izraelita, kawaler, potrzebny od zaraz Oferty z podaniem wymagań nadesłać do B-cia Rosenbaum Nast. Toruń. 31

Nauka i wychowanie

MISS MARY gives English, French and German lessons, Traugutta nr. 2 I fr. 31

MŁODA francuska przyjmie lekcje prywatnie w komplecie i przedszkolne tel. 21-45 od 9 do 12. 1

Rozmaite

DYWANY reperuje. Tkanie dziur w garderobie. Tkałnia sztuczna, Piotrkowska 92. 1

SMACZNE obiady z 3 dań 1 zł. 30. Kolacje od 1 zł. 20 gr. Codziennie świeże flaki 1 zł. Wydaje Restauracja, Główna nr. 50. 31

Zagubione dokum.

ZAGUBIONO świadectwo przemysłowe czwartej kategorii, wydane w Pabjanicach na nazwisko Brzezińska Ita 31

ANTONINA Olejnik Słowiańska 25 zgubiła legitymację zapomocowa numer 25853, wyd. przez P. U. P. P. 31

Tajemnica porostu włosów zbadana naukowo

Około 1000.000 włosów znajduje się na skórze głowy. Według prawa natury winny one rosnać aż do końca naszego życia codziennie, co godzina z roku na rok. Olbrzymiej energii potrzeba, ażeby ten dziw natury mógł się odbywać.

Włosy, ta najwspanialsza ozdoba głowy ludzkiej, są wystawione na wiele niebezpieczeństw, które polegają na tem, iż skóra głowy jest zbyt skomplikowanym organem, ażeby mogła być odpowiednio pielęgnowana przy pomocy środków kosmetycznych, będących ogólnie w użyciu.

Czasami mamy do czynienia ze zbyt silnym łuszczeniem się skóry (łupież), czasami znów można zaobserwować zbyt silne wydzielanie się tłuszczu (po-

większenie gruczołów łojowych). Należy też uwzględnić tę okoliczność, że na włosach osiada wiele kurzu. Wszystko to razem tworzy na skórze głowy warstwę, którą łatwo zdrapać można. Następuje pewien rodzaj podrażnienia, z czym zawsze jest związany stan zapalny, co bezwzględnie pociąga za sobą zanik porostu włosów. Stosowanie w tych wypadkach środków takich, jak: perfumowany spirytus, gruntołne mycie głowy przy pomocy mydeł i t. p. jest prosto przestępstwem w stosunku do naszych włosów. Ze w tym kierunku bardzo wiele się grzeszy, nie trzeba specjalnie dowodzić, że dowód mogą służyć całe rzesze ludzi zmartwionych wypadaniem włosów, względnie ludzi, którym włosy już powypadały.

Po sprawdzeniu przez profesorów uniwersytetu interesujących doświad-

czeń, wykonywanych w dziedzinie porostu i kosmetyki włosów, zostało stwierdzone z całą pewnością, że stosowanie „Silvikrin-kuracji włosów w komplecie” w bardzo krótkim czasie powstrzymuje wypadanie włosów, a nawet już wylisiałe miejsca, pod wpływem tej kuracji, z powrotem pokrywają się włosami.

Taksamo lekarze stwierdzili, a praktyka wielokrotnie potwierdziła fakt, że mycie głowy przy pomocy „Silvikrin-Shampoo” i codzienne pielęgnowanie włosów „Silvikrin-Fludem” zapewnia zachowanie takowych aż do późnej starości.

Panów lekarzy, którzy „Silvikrinu” dotąd jeszcze nie wypróbowali, prosimy, ażeby zażądali od nas bezpłatnie naszych preparatów.

Głównym dążeniem szanownego czytelnika jest oczywiście usunięcie łupieżu, wypadania włosów i nadmiernego wydzielania się tłuszczu, a także odzyskanie utraconego już uwłosienia jest bezwarunkowo koniecznym, abyście przedewszystkiem, szczegółowo zostali poinformowani o problemacie porostu włosów. Przesyłamy zatem na żądanie zupełnie bezpłatnie i franko: 1) książeczkę „Wypadanie i regeneracja włosów”, 2) Najnowsze wiadomości z Polski — tak samo z kół lekarskich o osiągniętych dodatnich wynikach stosowania „Silvikrinu”, 3) Plan kuracji „Silvikrinowej”, zredagowany przez profesora Dr. med. Liplawskiego, 4) Próbkę „Silvikrin-Shampoo”.

W tym celu prosimy o nadesłanie dokładnego adresu do Silvikrin-Vertrieb, Gdańsk, 438, Bötschergasse 23/27.

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 24 sierpnia 1929 r. zaocześnie postanowił: ogłosić upadłość Aronowi Gingoldowi, Dawidowi Kupermincowi i Gedlowi Zajdemu, chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 30 marca 1929 r., zamianować Sędzią Komisarzem Sędzię Handlowego D. Fabrykanta, zamianować kuratorem upadłości adwokata Stefana Glattera, osadzić upadłych w areszcie dla dłużników, nakazać opletczenie majątku upadłych.

Za zgodność: kurator masy upadłości adwokat STEFAN GLATTER, ul. Kilińskiego 44, tel. 49-06.

Na mocy art 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 6-go września 1929 r. o godzinie 11 rano stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Zeromskiego Nr. 115, osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycelność, w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz D. FABRYKANT.

Dyrekcja Gimnazjum Męskiego Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów w Łodzi, Pomorska 48

zaprasza Rodziców wpisujących dzieci do szkół o łaskawe przybycie na

Zebranie Rodzicielskie,

które się odbędzie 1 września r. b. o godz. 4.30 po poł. w sali rekreacyjnej zakładu celem zapoznania się z programem szkoły i stworzenia wspólnej platformy wychowawczej dla dzieci tego zakładu.

Elektrotechniczna S. A. poszukuje

przedstawiciela

ustosunkowanego w przemyśle metalowym, cukrowniczym i włókienniczym na Łódź.

Oferty sub: „Sp. Akc.” do Tow. Rekl. Miedz. J. r. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska Nr. 124.

Dyrekcja

Państwowej Szkoły Włókienniczej w Łodzi

wzywa pp. słuchaczy wieczorowego kursu dziewiczeństwa, którzy wnieśli opłatę za naukę w ubiegłym roku szkolnym, do stawienia się na wykład w poniedziałek, dn. 2-go września r. b.

3 albo 4 pokoje

jako sublokator w centrum miasta z kontraktem na 2-3 lata

POSZUKIWANE.

Jeśli lokal odpowiadać będzie dobrze zapłacę. Wiadomość: Berlitz-Shool, Piotrkowska nr. 39 od 12-1 lub od 6-7 w.

Biuralista (ka)

władający (a) językami polskim i niemieckim w piśmie i słowie, piszący (a) na maszynie

POTRZEBNY (A) OD ZARAZ.

Oferty tylko piśmienne, z odpisami świadectw prosimy nadsyłać pod adr.: Łódzki Związek Handlowy H. Zmigrod, Konstanytnowska 99.

PENSJONAT

Anny Minic-Holemanowej w Podgębju

Willi Kurjańskiego dawniej Janiszewskiej pozostaje otwarty przez wrzesień.

DYREKCJA TEATRU ŚWIETLNEGO

„CASINO”

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że

już w najbliższych dniach nastąpi otwarcie

gruntownie przebudowanej sali i hall'i kina

W programie otwarcia

„MIASTO MIŁOŚCI”

(Quartier Latin)

najpotężniejsze arcydzieło filmowe.

Role główne kreują:

**Iwan PETROWICZ
& CARMEN BONI.**

Akcja rozgrywa się na przewspaniałym tle Paryża.

UWAGA:

- 1) Bilety wejścia nie są podniesione. Ceny normalne
- 2) Wszystkie miejsca parterowe są numerowane.
- 3) Wszystkie miejsca na I piętrze, a więc łoża gabinetowe, łoża otwarte i krzesła są numerowane, pomimo to Sz. Publiczność wchodzić może na każdą część programu.
- 4) Bufety obficie zaopatrzone wyrobami firmy „E. Wedel”
- 5) Seanse rozpoczynają się będą o godz. 4, 6, 8, 10⁰⁰

UWAGA:

JANINGS

zapowiadają

przyjeżdżają

do Łodzi.

Prywatna Szkoła Powszechna MARJI WESOŁKÓWNY

ul. Piotrkowska 84,

przyjmuje chłopców i dziewczynki i gruntownie przysposabia do szkół średnich. W godzinach nadobowiazkowych nauka języka francuskiego, niemieckiego i muzyki. — Przy szkole wzorowo urządzone Zakład Freblowski z ogrodem dla dzieci od lat 4. Zapisy, informacje codziennie od godz. 10-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej.

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów Zawadzka I.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór, Od 11-12 i 2-3 przyjmie lekarz-kobieta

W niedziele i święta od 9-2 pp. Leczenie chorób: Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.

Badanie krwi i wydzielin na tyfili i tryper Konsultacje z neurologiem i urologiem Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska.

Oddzielna poczekalnia dla kobiet. **Porada 3 złote.**

Dr. med.

S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampa kwarcowa i promieniami Rentgena. PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKI.

Wejście Ewangelicka 2, Telefon 29-45. Przyjmuje od 8-2 i od 5-8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Doktor

P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów

ANDRZEJA 2, TEL. 32-28. Leczenie lampa kwarcowa, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 11-1 i od 5-8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. med. Z. RAKOWSKI

Tel. 27-81

Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc. Przyjmuje od 12-2 i 5-7 pp

Konstantynowska 9.

INSTITUT DE BEAUTE ANNA RYDEL

Diplômée de l'Université de Beauté Paris Ceglinańska 19, m. 8, Telefon 69-92

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaż twarzy i ciała. Masaż odłuszczeniowy. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wargów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elektrolizą. Elektroterapia Solux. Lampa kwarcowa. Farbowanie włosów. Przyjmuje od 10-ej do 8-ej wiecz

Lekarz-dentysta

S. Lewita - Stock

Piotrkowska 83, tel. 24-27

powróciła.